

Vi har medvind

I hverdagen kan det måske være svært at se, men socialpædagogernes fokus på løsninger høster bred politisk anerkendelse. Og det skal udnyttes, siger forbundsformand Benny Andersen, der forud for kongres og OK-forhandlinger sigter mod en central placering af faget i de kommende års velfærdskamp

13/2014

20. JUNI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 14/2014, der udkommer den 4. juli, er mandag den 23. juni kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 15/2014 er den 21. juli kl. 12.
For tekstsideannoncer er deadline til 15/2014 onsdag den 16. juli.

Redaktionen af 13/2014 er afsluttet den 12.6.2014

Abonnement

Abonnementspris 2014:
955,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 47,00 kr. + porto

Oplag

42.514 i perioden
01.07.12-30.06.13

Produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Tao Lytzen

KOMMENTAR

Vi kan ikke garantere, at tragiske hændelser som den på Saxenhøj ikke kan ske igen – men vi kan og skal gøre alt, hvad vores viden, faglighed og profession sætter os i stand til for at undgå det

Arbejdsmiljø står altid øverst

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLLOY

Det må ikke være farligt at gå på arbejde. Så kort kan man vel formulere vores afsæt for arbejdet med sikkerhed og arbejdsmiljø for vores medlemmer. Det er et arbejde, vi er optaget af i forbundet i vores direkte kontakt med medlemmerne via uddannelse og efteruddannelse, i arbejdet med retningslinjer på arbejdspladserne og i støtten til de medlemmer, der er udsat for dårligt arbejdsmiljø eller kommer ud for en ulykke. Og også eksternt arbejder vi systematisk på at påvirke de relevante parter.

I begyndelsen af måneden blev beskæftigelsesminister Mette Frederiksen kaldt i samråd. Med baggrund i den tragiske hændelse på Saxenhøj skulle hun svare på, hvad hun som ansvarlig minister har tænkt sig at gøre for at sikre, at den slags ikke sker igen. Det kan hun naturligvis ikke garantere. Men vi blev nu alligevel glade for at høre, at ministeren ser et behov for handling.

På samrådet lagde ministeren op til, at de relevante parter mødes. Helt konkret inviterede hun os, FOA og socialrådgiverne til et møde, hvor vi sammen kan drøfte behovet for en national handlingsplan. Det er positivt, at hun betoner den nødvendige faglighed, og at vi sammen skal finde de redskaber, som er de rigtige. Vi er fx glade for, at hun ikke lukker døren for, at der er behov for en egentlig voldsbekendtgørelse frem for blot vejledninger. Så det samarbejde forventer vi os en masse af!

For der er jo noget galt, når 36 pct af vores medlemmer fortæller, at de har været udsat for vold i løbet af det seneste år. Og ifølge ministeriets egne tal er risikoen for at blive udsat for vold som socialpædagog på en døgninstitution 37 gange større end for medarbejdere, der har et kontorarbejde. Det er tal, der råber højt!

Vi har en række helt konkrete bud på, hvad man kan gøre for at mindske problemet med vold på landets socialpædagogiske arbejdspladser mest muligt. De forslag er vi netop nu ved at præsentere for politikerne på Christiansborg. Og vi oplever stor lydhørhed.

Vi har fx forslået, at der udvikles et centralt registreringssystem, så dan at vi kan få overblik over typen af vold og trusler, hvor og hvornår det sker, årsagerne osv. Vi mener også, at det tværgående samarbejde bør styrkes og formaliseres, så man også i det sociale system kan få indsigt i den enkelte borgers behandlingsforløb og behov.

Faglighed, trivsel og arbejdsmiljø hænger uløseligt sammen, og de tre elementer må og skal understøtte og styrke hinanden i hverdagen til gavn for både borgerne og vores medlemmer. Så ingen må være i tvivl om, at arbejdsmiljø er et helt centralt emne for os. Vi kan ikke garantere, at tragiske hændelser som den på Saxenhøj ikke kan ske igen – men vi kan og skal gøre alt, hvad vores viden, faglighed og profession sætter os i stand til for at undgå det.

INDHOLD

FOTO: TAO UYZEN

04

04 FORMANDSSTATUS

Resultaterne er der, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen i et statusinterview før efterårets kongres og overenskomstforhandlinger: En række af forbundets mærkesager er i den grad på den politiske dagsorden, og efter sommerferien starter den nye uddannelse med en skarp socialpædagogisk profil. Men samtidig fortsætter afspecialiseringen, det socialpædagogiske område står ikke til at få flere ressourcer i årene, der kommer, og de kommende OK-forhandlinger ser heller ikke prangende ud. Nu skal den politiske goodwill og anerkendelse, som forbundet og medlemmernes løsningsorienterede tilgang har givet, veksles til en central placering af socialpædagogikken i de kommende års velfærdspolitiske omkalfatringer, siger Benny Andersen

04 Vi er nået langt – nu skal vi videre**12 FÆNGSLER**

Socialpædagog Dorte Kromann-Andersen underviser indsatte i at udtrykke sig gennem malerkunsten. Det er ikke terapi, men et redskab til at forstå sig selv, fortæller hun. Statsfængslet i Ringe er glad for samarbejdet med socialpædagoger. 'Jeg kan se, at socialpædagoger har en faglighed, der kan bruges i fængsler. Den dynamik og faglighed, som opstår, når en lærer, en socialpædagog og en fængselsbetjent indgår i en tværfaglig gruppe, er fantastisk givende', siger skoleleder Marianne Aagaard

12 Billedvis inden for murene**17 FAMILIEPLEJERE**

Uenighed om magtanvendelser

12

FOTO: NILS-LUND PEDERSEN

18 GLOBALE STEMMER

På rehabiliteringscentret Stairway oplever gadedrenge fra Manila den tillid og de gode relationer, de har manglet gennem en barndom præget af vold, kriminalitet og seksuelt misbrug. Gennem kreative processer hjælper Donna Baccay og de andre socialarbejdere drengene til at arbejde med deres traumer, så de kan klare sig bagefter. 'Jeg siger altid til dem, at de er chauffør i deres eget liv. Jeg kan være passager og hjælpe med at vise vej, men det er deres valg og deres liv', siger Donna Baccay

18 De hjælper børnene med at finde sig selv**22 BØGER****23 EFTER SAXENHØJ**
Rejsehold mod vold**24 TILSKUDSSAGER**
Kommuner fejler i hver fjerde afgørelse**24 INNOVATION**
Bolig-byt er den bedste mindste idé**25 HJEMLØS**
Folk i kø til forsorgshjem**26 GENERALFORSAMLINGER 2014**
Indkaldelse til kredsgeneralforsamlinger

FORMANDSSTATUS

Det er måske et forslidt udtryk, men jeg synes, at vi har været ude på en utrolig rejse siden sidste kongres, og vi kan som socialpædagoger notere os en række vigtige sejre og resultater. Og jeg må sige, at vi har opnået mere, end jeg havde troet, vi ville kunne

Vi er nået langt – nu skal vi videre

Socialpædagogerne har fået både søde sejre, konkrete resultater og nye platforme de sidste par år – nu skal det bruges som afsæt til at placere faget centralt i de kommende års udvikling af velfærden, siger forbundsformand Benny Andersen i en status frem mod kongressen og de kommende overenskomstforhandlinger

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Foto: Tao Lytzen

Ovre i hjørnet af kontoret står nogle fyldte flyttekasser. Ikke at han er ved at flytte ud – slet ikke. Næ, AaB-tørklædet og de andre fodboldrelikvier bliver hængende, forbundsformand Benny Andersen er ikke ved at rende af pladsen, men genopstiller som formand på kongressen til november.

I kasserne ligger gaverne fra det 25 års jubilæum som valgt i Socialpædagogerne, han lige

har fejret. Fra starten som tillidsvalgt i kredsen i Nordjylland til posten som forbundsformand, han nu har haft i snart fire år. Og han er klar til at forlænge kontrakten – og spørger man direkte til, hvad der driver værket, er det ikke svært at finde bevæggrunde:

– Jeg ved godt, det måske lyder lidt rørstrømsk, men sådan er det – og det er meget enkelt: Det handler om det arbejde, vores medlemmer gør hver dag og det at kunne se, det lykkes. Jeg synes, de fortjener så meget anerkendelse – og mere i løn osv. Kan vi som forbund – og det kan vi – i både det små og det store bidrage til bedre rammer og vilkår for den enkelte socialpædagog og dermed for de borgere, vi arbejder for, så er det rigtig motivation for mig, siger Benny Andersen.

Inden for de kommende måneder starter det konkrete arbejde med OK15 og til november er der kongres. Der er med andre ord både fagpolitiske, socialpolitiske og pædagogfaglige debatter på menuen. Og når han skal gøre status frem mod de for en fagforening som Socialpædagogerne to helt centrale omdrejningspunkter, så mener Benny Andersen, at forbundet de sidste par år har opnået et godt udgangspunkt for at håndtere de udfordringer, der utvivlsomt venter i de kommende års omkalfatring af det socialpædagogiske Danmark.

– Det er måske et forslidt udtryk, men jeg synes, at vi har været ude på en utrolig rejse siden sidste kongres, og vi kan som socialpædagoger notere os en række vigtige sejre og resultater. Og jeg må sige, at vi har opnået mere, end jeg havde troet, vi ville kunne, og det har givet os nogle afgørende platforme for at komme videre, siger Benny Andersen.

Ind i hjertet

Han peger på, at en række af forbundets mærkesager er blevet adopteret og gjort til en del af den konkrete politiske dagsorden:

– Tænk på, at vi på sidste kongres i 2012 var de første, der talte om sociale 2020-mål – og nu er det regeringens erklærede politik. Tænk på, at vi har

Diskuter på facebook

Vi skal videre – hvad er vigtigst?

Nu skal den politiske anerkendelse veksles til en central placering i velfærdspolitikken, siger Benny Andersen. Men hvor skal der efter din mening for alvor sættes for at sikre socialpædagoger gode arbejdsvilkår? Hvad er forbundets vigtigste opgave i de kommende år?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Værflet.

Vi kan jo bare se på tallene for at konstatere, at vi har en stor udfordring: Når vi i vores arbejdsmiljøundersøgelse kan konstatere, at 36 pct. af vores medlemmer – mere end hver tredje – har været udsat for vold på jobbet, så kalder det da på handling og fokus

Nogle steder går presset meget direkte ud over arbejdsklimaet på en meget negativ måde. Vi ser desværre, at mobning og chikane forekommer på en række arbejdspladser – og det kan vi som faggruppe ikke leve med. Vi om nogen skal jo kunne håndtere relationer

fået en ny uddannelse, der har en skarp socialpædagogisk profil. Vi har fået en tilsynsreform, som afspejler det, vi som forbund har sagt i årevis, nemlig at det ikke er nok med et godt hjerte – der skal solid faglighed til. Vi har fået en tillidsreform, der måske nok lyder lidt fluffy indtil videre, men som virkelig er en indgang til at få indflydelse på udviklingen af den offentlige sektor, og som sætter fagligheden i fokus. Og tænk på, at alle nu taler om et nationalt ansvar på nogle af de mest specialiserede områder, siger Benny Andersen.

Han er ikke i tvivl om, at det i høj grad handler om, hvordan socialpædagoger håndterer hverdagen og de problemer, den er fyldt med:

– Jeg kan garantere for, at det gør indtryk, at vi har grebet udfordringerne an på den måde, vi har. Det faktum, at de kongresdelegerede efter en lang proces forud, hvor endnu flere var involveret, selv formulerede vores strategi Socialpædagogerne i Fremtiden, er karakteristisk: Det er jo en strategi, der er talt frem af medlemmerne, og som taler lige ind i hjertet af velfærdsdiskussionen, og beviser, at vi som faggruppe kan og vil agere positivt selv i en presset tid med nedskæringer, og at vi har blik for sammenhængen mellem faglighed, kvalitet og ressourcer, siger Benny Andersen.

Men han erkender, at dagligdagen ofte er et pænt stykke fra skåltalerne:

– Jeg er da ikke blind for, at selvom vi kan få en minister med på vores dagsorden, så oplever vi, at der sker det modsatte ude i virkeligheden: Vi oplever jo i den grad afspecialisering – vi oplever bestræbelser på at inkludere og få borgere over på § 0, altså ud af systemet, selvom det slet ikke er realistisk for den borger, det handler om.

Mange arenaer

– Jeg siger bare, at når man holder den positive udvikling og vores resultater i de sidste to år op over for de negative tendenser, så har vi et forspring og nogle platforme, der giver os chancen for at erobre det tabte tilbage.

– Med Socialpædagogerne i Fremtiden har vi taget højde for de økonomiske rammer, der er realiteten. Vi bevæger os ikke på Månen, men forholder os aktivt til virkeligheden og har øje for, at tingene hænger sammen. Og det møder anerkendelse, siger Benny Andersen.

Men en ting er anerkendelse – noget andet er realiteter. Hvordan skal de pæne ord blive til virkelighed?

– Ja det her skal jo ikke bare være resultater på papiret. Nu har vi platformene, nu skal vi have det ind i faget og manifesteret i hverdagen, siger Benny Andersen.

– Vi skal have omsat 2020-målene til virkelige, konkrete indsatser. Tilsynsreformen – der i mine øjne er den største omvæltning på vores socialpædagogiske område, siden Serviceloven blev indført – skal vi have til at give dét faglige løft, den lægger op til. Vi skal bygge den nye uddannelse op og sørge for, at dens faglige indhold bliver som det skal være, og for at uddannelsen kommer til at hænge sammen med praksis. Og Tillidsreformen skal bruges til at placere den socialpædagogiske faglighed centralt i kommunerne. Det er op ad bakke mange steder lige nu, det ved jeg, men kommunerne er altså forpligtet til at leve op til de intentioner, reformen indeholder.

– Så det bliver ikke en samlet indsats – det er en kamp, der skal kæmpes på mange arenaer. Det kan ikke gøres på en gang – men jeg synes altså, vi har et rigtig godt udgangspunkt, siger Benny Andersen.

Arbejdsmiljøet i fokus

En af de kampe, forbundet har udset sig i de kommende år, er arbejdsmiljøet, som er en central del af programmet på den kommende kongres, som skal debattere og vedtage forbundets nye arbejdsmiljøstrategi.

– Vi kan jo bare se på tallene for at konstatere, at vi har en stor udfordring: Når vi i vores arbejdsmiljøundersøgelse kan konstatere, at 36 pct. af

Når man holder den positive udvikling og vores resultater i de sidste to år op over for de negative tendenser, så har vi et forspring og nogle platforme, der giver os chancen for at erobre det tabte tilbage

vores medlemmer – mere end hver tredje – har været udsat for vold på jobbet, så kalder det da på handling og fokus, mener Benny Andersen, der opfordrer til at gribe ind – men at gøre det ordentligt:

– Også i denne sammenhæng skal vi se den bredere sammenhæng og erkende, at der ikke findes et enkelt svar. Nu, efter den triste begivenhed på Saxenhøj, taler vi jo meget om regler og påbud, og det er selvfølgelig ting, der skal være på plads. Men det hænger jo i den grad sammen med fagligheden og styrken hos de fagpersoner, der er på arbejdspladserne – der er en nøje sammenhæng mellem rammer, ressourcer og en stærk faglighed.

Og netop det mener han, at kongressen til november vil adressere:

– Jeg er glad for, at det, når vi skal diskutere og vedtage vores nye arbejdsmiljøstrategi, netop er under overskriften 'Arbejdsmiljø og faglighed går hånd i hånd'. Og ligesom med Socialpædagogerne i Fremtiden skal vi også her have blikket rettet mod det, vi kan gøre selv – der kommer ikke andre og gør det for os.

– Vi ved jo også godt, hvad der skal til for at nedbringe volden. Vi ved, at hvor der er fagligt velkvalificeret personale, hvor ressourcerne passer til borgerne, og hvor der er tydelighed om opgaven, der er der færre voldssager, siger Benny Andersen.

Krydspresset

Men der er også en række andre aspekter af arbejdsmiljøet – og arbejdsglæden er en afgørende faktor, mener forbundsformanden:

– Det der med at kunne se, at det lykkes – og vide hvorfor – det er noget der rykker. Og det er altså en stor oplevelse, hver gang jeg er ude og besøge en arbejdsplads at se den stolthed, der er hos socialpædagoger, der gør en forskel på trods af ofte svære arbejdsbetingelser, siger Benny Andersen

Og netop de svære betingelser for at gøre en forsvarlig indsats er en glædesdræber, der skaber modsætninger i stedet for medfølelse:

– Nogle steder går presset meget direkte ud over arbejdsklimaet på en meget negativ måde. Vi ser desværre, at mobning og chikane forekommer på en række arbejdspladser – og det kan vi som faggruppe ikke leve med. Vi, om nogen, skal jo kunne håndtere relationer. I den sammenhæng er det også afgørende, at vi har lederne med – at de fagligt har samme baggrund som medarbejderne og er en del af forbundet. Lederne fungerer som oversættere mellem forvaltningerne og medarbejderne – og det er afgørende for at arbejde med de rammer og arbejdsvilkår, der ofte er det, der presser medarbejdergruppen så meget, at det kommer til interne konflikter.

– Der ligger et stort arbejde i at håndtere krydspresset mellem stress og arbejdspress på den ene side og de faglige forventninger og ressourcerne på den anden. Det er en svær balance på mange arbejdspladser. Jeg tænker, at det handler om at få afklaret de primære opgaver – kerneopgaverne – og sørge for, at de kan løses, og samtidig se hinanden i øjnene og erkende, at der så er nogle andre opgaver, man ikke kan løse. Er der ikke den balance fører det til usikkerhed og utilfredshed, siger Benny Andersen.

Præstationer på trods

Men det er ikke ufarligt at træffe de valg og at vælge noget fra – og her kommer forbundet ind og har en rolle i samarbejde med medlemmerne ude på arbejdspladserne:

– Prioriteringerne skal synliggøres. Lokalt over for kommunalpolitikere og forvaltningerne, der skal vide, hvad der så bliver gjort og ikke bliver gjort. Og nationalt, hvor det er vores opgave som forbund dels at pege på konsekvenserne og være med til at skabe nogle anstændige rammer for medlemmernes arbejde – og der hænger tingene igen tæt sammen: Tag fx tilsynsreformen, som vi har påvirket massivt, og som jeg ser som et rigtig godt redskab for både den enkelte medarbejder og arbejdspladserne til at få styrket fagligheden og

Den nye uddannelse er et stort fremskridt i arbejdet for at højne fagligheden, ingen tvivl om det. Men nu handler det om at få den op at køre for alvor. Vi ved jo, at arbejdspladserne har efterspurgt nyuddannede med tilstrækkelig specialiseret viden, og vi arbejder på højtryk med at gøre, hvad vi kan for at udfylde de rammer, der er, så kvaliteten bliver i top

dermed den faglige tilfredshed og arbejdsmiljøet, siger Socialpædagogernes formand.

– Og jeg er sgu så stolt af det, vi som faggruppe præsterer midt i det arbejdspress, vi er udsat for. Det er en socialpædagogisk arbejdsplads (Bofællesskaberne Edelsvej i Esbjerg, *red.*), der er Danmarks bedste, det er en socialpædagogisk arbejdsplads, der løb med KL's innovationspris (projektet Design af Relationer på Skansebakken i Vejle, *red.*), og det er en socialpædagogisk arbejdsplads, der har fået Danmarks bedste mindste ide (Bolog-bytte-ferier, Opgangsfællesskaberne i Fredericia, *red.*). Hvis ikke det er tegn på, at vi har erobret dagsordenen, så ved jeg ikke, hvad det er. Jeg ser det som konkrete eksempler på, at vi som faggruppe tør tage prioriteringerne og tager dem med høj faglighed, isger Benny Andersen

– Det er den tilgang, som betyder, at vi også kan erobre en dagsorden som fx den om ledsagelse, der har kørt i de sidste par måneder. Vi kommer med løsninger – ikke sure miner – og vi tager udgangspunkt i det faglige og i borgeren.

Kvalitet i uddannelsen

Den nye pædagoguddannelse, der går i luften efter sommerferien, er en af de store fjer i hatten i den forløbne kongresperiode. Men der er stadig en masse arbejde at gøre, før den mission er fuldført, siger Benny Andersen. Det handler om at få uddannelse og virkelighed til at hænge sammen:

– Den nye uddannelse er et stort fremskridt i arbejdet for at højne fagligheden, ingen tvivl om det. Men nu handler det om at få den op at køre for alvor. Vi ved jo, at arbejdspladserne har efterspurgt nyuddannede med tilstrækkelig specialiseret viden, og vi arbejder på højtryk med at gøre, hvad vi kan for at udfylde de rammer, der er, så kvaliteten bliver i top.

– Som forbund og fag har vi en stor opgave i at sikre et tilstrækkeligt antal praktiksteder, og det arbejder vi med her fra forbundshuset og ude lokalt, hvor der også bliver arbejdet for at sikre, at uddannelserne på de enkelte uddannelsessteder nu også får den specialisering og opfylder de kompetencemål, der er lagt op til.

– Det arbejde skal vi følge, og så skal vi arbejde for at sikre en ensartethed, så der ikke bliver for store forskelle på, hvad uddannelserne tilbyder lokalt, men at der bliver det samme høje grundniveau over hele landet, når det handler om de studerendes mulighed for at få specialiseret viden, siger Benny Andersen.

– Og så bliver det en vigtig opgave at få arbejdsområdet som sådan til at blive en del af uddannelsen. Det handler ikke kun om praktikken, men om at få lavet en tæt sammenkædning mellem praksis og uddannelse. Igen er det jo det med, at arbejdspladserne har kaldt på andre kompetencer, og jeg tror, at arbejdspladserne kan byde ind med langt mere – som gæstelærere, via diplomuddannelser osv. – dér skal vi tænke nyt.

Kompetencer til alle

Men kompetenceudvikling og uddannelse er for alle. Ikke kun fordi det er godt for den enkelte socialpædagog med mellemrum at få et fagligt løft, men også fordi det bliver helt centralt for at bevare fagligheden i centrum for den udvikling, det specialiserede sociale område vil gennemgå i de kommende år.

– Vi skal jo altså ikke glemme, at kompetenceudviklingen også er for 'dem derude' – praktikerne ude på arbejdspladserne. Det bliver helt, helt centralt i de kommende år at sikre de kompetencer, der skal til, hvis vi skal nå de sociale 2020-mål og hvis vi som socialpædagoger skal udfylde de nye roller og gå ind i de nye sammenhænge, det kræver.

– Kompetencefonden, som jo er en del af OK13-aftalen, er et af de vigtigste redskaber i den sammenhæng, og jeg håber, at det er noget, vi kan videreudvikle i de kommende OK-forhandlinger. Men jeg er da helt bevidst om, at fonden har sine begrænsninger, og den løser langt fra alle problemer med kompetenceudvikling – slet ikke. Og jeg ved godt, at kompetence- og efteruddannelsesmidlerne er noget af det første, der bliver skåret i, når der skal spares.

– Men fonden og det, at vi har fået talt kompetenceudvikling ind i aftalesystemet på den måde,

vi har, er et signal, et afsæt – og min drøm er, at vi en dag kan se tilbage på det her som starten på et alment udbredt kompetencesystem – på samme måde som vi i dag kan se tilbage på de første pensionsordninger som starten på noget, der i dag er en fuldstændig basal del af arbejdsmarkedet.

Tre OK-klumper

Så når socialpædagoger i det ganske land i de næste måneder skal diskutere OK-kravene på medlemsmøder og generalforsamlinger, så gælder det ifølge Benny Andersen om både at være realistisk og konkret på prioriteringerne, men også om at holde fast i de værdier, man som socialpædagog bærer med sig i kraft af sin faglighed. Og så er det tre 'klumper', det handler om, fortæller Benny Andersen:

– Vi skal for det første tale meget konkret om kompetenceudvikling – og det flugter jo fint med den aftale om udvikling af kerneydelsen, som vi i KTO indgik med KL ved OK13 – det projekt, vi kalder Fremfærd. Jeg tror virkelig, at det er noget, vi kan videreudvikle, for der er lydhørhed over for det i både kommuner og regioner. Når vi taler effektivitet handler det jo ikke bare om at løbe hurtigere, men om, at den rigtige faglighed skal være til stede.

– Den anden klump handler om løn og vilkår, og her er der med rette forventninger om, at vi som minimum skal holde reallønnen. Det er et absolut minimum, og der skulle også gerne være plads til en fremgang, siger Benny Andersen

Den tredje OK-klump kommer til at handle om arbejdstidsreglerne – særligt på døgnområdet:

– Arbejdsgiverne vil meget gerne have ens regler for døgnarbejde på vores socialområde og på sundhedsområdet. Det fremførte de allerede ved sidste OK-forhandlinger, og derfor nedsatte vi dengang en arbejdsgruppe, der skulle se på mulige løsninger. Det er isæt 37/3-reglerne, arbejdsgiverne er ude efter. Her får FOA og sygeplejerskerne penge i stedet for frihed, og der må vi se på, hvad det vil have af konsekvenser, hvis vores medlemmer skulle acceptere den model, understreger Benny Andersen

Frihed eller penge

– Vi skal især være opmærksomme på de følger, det kan få for arbejdsmiljøet, for der er nu engang nogle særlige omstændigheder ved at have døgnvagter som socialpædagog – og at have så lange perioder med arbejdet med meget udsatte mennesker. Der er jo en grund til, at vi har valgt, som vi har gjort og har prioriteret frihed. Men vi kommer til at tage diskussionen, det er der ikke tvivl om – så hvilke muligheder kan vi se? En ting er sikkert: Hvis det ender med betaling i stedet for frihed, så er det for mig helt klart sådan, at alle pengene skal gå til dem, der har ulemperne, siger Benny Andersen, der ikke helt kan greje kommunernes tilgang:

– Vi har diskuteret arbejdstid i al den tid, hvor jeg har været med til at forhandle overenskomst. Men vi har jo decentrale arbejdstidsaftaler – der

Det der med at kunne se at det lykkes – og vide hvorfor... det er noget der rykker. Og det er altså en stor oplevelse, hver gang jeg er ude og besøge en arbejdsplads at se den stolthed, der er hos socialpædagoger, der gør en forskel på trods af ofte svære arbejdsbetingelser

Vi arbejder i forbundet benhårdt på at være en del af beslutningerne, og her må vi åbent sige, at når man laver lobbyarbejde og prøver at påvirke lovgivningsprocessen, så kræver det, at man er troværdig, og at man kan tilbyde fortrolighed – det er en del af det politiske spil

kan forhandles løsninger ude på arbejdspladserne – så man kan spørge sig selv, hvad problemet egentlig er. Og hvis ikke KL er på det rene med, hvilke aftaler de har og kan benytte sig, så har vi da et andet og større problem. Som jeg ser det, er det en fordel med muligheden for at lave aftaler lokalt – det giver ejerskab og fleksibilitet.

– Og sådan er det jo hele vejen rundt: Udviklingen af den offentlige sektor kan kun ske gennem aftaler, og det er lykkedes at få overenskomstsyste­met og tillidsdagsordenen kædet sammen – og det giver vores ledere og TR'er nogle helt centrale roller. Og når vi nu har lavet en aftale – Tillidsreformen – går vi ud fra, at arbejdsgiverne mener det og står ved den. Jeg ved godt, at man let kan finde kommuner, der ikke lever op til aftalens ord, men vi har altså det udgangspunkt, at vi har en aftale.

Mange former for inddragelse

Men hvad sker der, når kreds­generalfor­samlin­gerne finder sted om et par måneder? Hvem møder så op? Hvor mange deltager egentlig i debatterne?

På bagsiden af Socialpædagogen nr. 11/2014 udfordrede FTR Michel Kikkenborg det nuværende arbejde med medlemsdemokratiet. Kan det gøres anderledes og mere aktiverende, spurgte han.

– Jeg læste godt Michels indlæg, og jeg er selvfølgelig ikke uenig i, at det er meget vigtigt, at så mange som muligt deltager i beslutningerne. Helt overordnet er det afgørende, at vi er vedkommende i forhold til fag og vilkår. Men jeg synes ikke, man kun skal måle medlemsdemokratiet og -deltagelsen på antallet af fremmødte til generalfor­samlingerne. Vi har et formelt demokratisk system med valg og afstemninger på generalfor­samlinger og kongresser, men før det – og efter det – er der jo en bred palette af medlemsaktiviteter, hvor der kommer en masse input til de formelle fora, siger Benny Andersen.

– Tænk bare på arbejdet med Socialpædagogerne i Fremtiden: masser af medlemsaktivitet og -involvering op til kongressen – og nu en masse aktiviteter med at få strategien udbredt og virkeliggjort.

– Jeg synes, at vi skal passe på ikke at lave nogle modsætninger mellem de forskellige former for medlemsinddragelse og -aktivitet. Vi er en fagpolitisk organisation, vi skal kunne træffe beslutninger – og det kan vi. Men for at træffe de rigtige beslutninger, de stærke beslutninger, kræver det solide input – og de kommer i høj grad fra de mere uformelle aktiviteter.

Debat- og ytringsfrihed

– Men jo, vi kan og skal blive bedre til at kanalisere de input ind i beslutningerne, og vi kan helt sikkert også blive bedre til at markere, at forbundet er afsenderen på mange af de redskaber og aktiviteter, medlemmerne bruger og oplever ude lokalt og på arbejdspladserne, siger Benny Andersen.

Efter sidste kongres efterlyste han en bredere debatkultur – og der er stadig plads til forbedringer:

– Jeg synes, at vi er nået et stykke hen ad vejen, men vi skal selvfølgelig blive ved med at skabe rum, hvor vi sammen internt og i den offentlige debat diskuterer faglighed og vilkår. På forbundsplan er vi i gang med et stort digitaliseringsprojekt, hvor debat og medlemsinddragelse er et vigtigt aspekt – og så er vi jo til stede på de sociale medier, hvor ordet jo i den grad er frit. Igen: Vi vil gerne have en bred debat, mange input og mange kanaler, og det står ikke i modsætning til det faktum, at vi skal træffe beslutninger.

– Men samtidig er det jo også sådan, at vores medlemmer i hverdagen oplever, at de ikke kan være en del af den offentlige debat. Deres ytringsfrihed er ikke reel, og dér har vi som forbund sammen med arbejdsgiversiden en stor opgave. Det kan jo kun være i alles interesse at der bliver slået ned på dårlig kvalitet, konstaterer Benny Andersen.

Tydligere resultatformidling

I efteråret 2013 gennemførte forbundet en stor medlemsundersøgelse, der bl.a. viste stor generel tilfredshed med forbundets arbejde og service – men også et efterspørgsel efter mere synlighed. Forbundet skal være mere synlige i medierne, sagde mange medlemmer.

Men vi skal også huske indimellem bare at stoppe op og være stolte. Det er jo en anerkendelse af os som faggruppe, at der bliver lavet en ny uddannelse, at vores idé med 2020-mål bliver taget op, og at der er lydhørhed for vores idé om et nationalt forskningsprogram for det socialpædagogiske område

Det er forbundsformanden på den ene side enig i, men...

– Jamen, synlighed... det er jo så mange andre ting end at være i tv – det handler i lige så høj grad om at være på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt. Jeg har sagt det før: Det handler altså ikke om, hvor tit jeg er i fjernsynet. Det er selvfølgelig vigtigt, at pressen lægger vægt på vores synspunkter, men det er altså vigtigere at sidde med ved forhandlingsbordet. Jeg vil hellere interviewes, fordi jeg har siddet og forhandlet, end fordi jeg ikke er en del af forhandlingerne, siger Benny Andersen.

– Og vi arbejder i forbundet benhårdt på at være en del af beslutningerne, og her må vi åbent sige, at når man laver lobbyarbejde og prøver at påvirke lovgivningsprocessen, så kræver det, at man er troværdig, og at man kan tilbyde fortrolighed – det er en del af det politiske spil.

Han er ikke i tvivl om, at den strategi har båret frugt – men erkender, at det måske har knebet med at få det fortalt tydeligt nok:

– Som jeg startede med at sige, så har vi haft en stor finger med i spillet fx i tilblivelsen af tilsynsreformen, den nye uddannelse og udformningen af 2020-målene – fordi vi går efter løsninger og byder ind med vores faglige styrke. Men ja, det skal vi blive bedre til at kommunikere direkte til medlemmerne. Både det arbejde, vi laver i forbundshuset, og det store arbejde, der laves ude i kredsene for at påvirke de politiske processer, siger Benny Andersen, der også peger på det digitaliseringsprojekt, forbundet arbejder med, som noget, der vil skabe mere direkte kontakt mellem forbund og medlemmer.

– Og – for nu igen at gribe tilbage i snakken her – så er det her, vi skal gøre brug af de platforme, vi har fået. Det er her, de skal ud og leve, siger forbundsformanden.

Vi sparker røv

Og dermed er han tilbage til den store sammenhæng mellem de socialpolitiske og økonomiske rammer og den fagpolitiske og pædagogfaglige hverdag. Den sammenhæng, hvor det i Benny Andersens øje er vitalt at spille positivt med:

– Det er afgørende, at vi på alle niveauer og hele tiden kommer med løsninger – sådan som de har gjort på de arbejdspladser, jeg nævnte tidligere – og som også vores strategi Socialpædagogerne i Fremtiden er udtryk for.

– Men vi skal også huske indimellem bare at stoppe op og være stolte. Det er jo en anerkendelse af os som faggruppe, at der bliver lavet en ny uddannelse, at vores idé med 2020-mål bliver taget op, og at der er lydhørhed for vores idé om et nationalt forskningsprogram for det socialpædagogiske område, siger Benny Andersen og fortæller om en ordveksling, som han tog til sig som 'en stor anerkendelse af vores faglighed og vores tilgang til tingene'.

– Når jeg står sammen med to – lad os sige meget højtstående – folk fra KL og Socialstyrelsen, og de samstemmende siger: 'Dine medlemmer, de sparkes sgu røv' – jamen, så er det da en kæmpe ros til socialpædagoger! ■

FÆNGSLER

Billedvis inden for murene

Socialpædagog Dorte Kromann-Andersen underviser indsatte i at udtrykke sig gennem malerkunsten. Det er ikke terapi, men et redskab til at forstå sig selv. Statsfængslet i Ringe er glad for samarbejdet

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Lise Sørensen har taget et billede med, som hun gerne vil gøre færdigt. Hun har malet trekanter og rektangler i stærke lyse farver, og i dag vil hun sætte stykker af guldpapir fast på billedet.

Lise Sørensen har fået en dom på to år og seks måneder, som hun er i færd med at afsone i Statsfængslet i Ringe. Det er femte gang, hun er her. Denne gang er hun dømt skyldig i fire røverier. Bl.a. har hun truet to unge ekspedienter i en kiosk med en kanyle for at få udleveret indholdet i kasseapparatet.

Det er en handling, hun i dag fortryder, fordi de unge knægte i kiosken kun var få år ældre end hendes egne drenge. Men hun har heldigvis gennem Fyns Politis konfliktråd fået mulighed for at møde dem igen og give dem en undskyldning. Det har betydet, at hun kan sove roligt om natten, for det var jo ikke dem, hun ville ramme, fortæller hun.

Lise Sørensen er stofmisbruger, og i fængslet modtager hun lægeordineret metadon.

Hun kan godt lide at bruge sine hænder og slapper godt af, når hun laver noget, som fx at strikke eller lægge puslespil. Derfor meldte hun sig også straks, da socialpædagog Dorte Kromann-Andersen var rundt på kvindeafdelingen for at spørge, om nogle af de indsatte var interes-

seret i at deltage i kurset Billedvis. Lise Sørensen ville gerne lære at male portrætter.

Lise Sørensen er 37 år og har to drenge på 11 og 12 år. Drengene har, siden de var ganske små, været anbragt i hver sin familiepleje. Den yngste blev anbragt direkte fra fødeafdelingen, så Lise Sørensen fik ham aldrig med hjem. Senere sagde hun ja til, at han blev adopteret af plejefamilien og ser ham ikke i dag. Den ældste ser hun engang imellem. Selv om hun savner sine børn, er hun glad for at vide, at de har det godt og får nogle muligheder og en tryk tilværelse, som hun aldrig selv ville kunne give dem. Begge plejefamilier forguder hendes drenge, fortæller hun.

'Når familieplejen har ønsket at adoptere min yngste, så er det kærlighed. De får jo ingen penge for det', siger Lise Sørensen, der i efteråret mistede sin mand og børnenes far, der døde på grund af en overdosis.

Hun er selv opvokset på børnehjem og synes, at hendes sønner i dag får alt det, hun ikke fik som anbragt. Hun var godt 14 år, da hun første gang blev sat bag tremmer. Det var i Svendborg Arrest.

Billedvis bag tremmer

Billedvis er et tre-måneders projekt, der er finansieret af 15. Juni Fonden. Dorte Kromann-Andersen har selv taget initiativ til at starte projektet og fik Statsfængslet i Nyborg gjort interesseret, så man herfra søgte fondspenge. Udover Nyborg blev der også mulighed for at undervise kvindelige indsatte i Statsfængslet i Ringe. Her har seks elever deltaget i undervisningen to timer en gang ugentligt. I fondsbevillingen står der, at 'det er et kriminalpræventivt udviklingsprojekt for indsatte i Nyborg og Ringe Statsfængsler og styrker sociale kompetencer gennem udviklingspotentialet i kreative læringsprocesser'.

Dorte Kromann-Andersen (46 år) er autodidakt billedkunstner, og det var et undervisningsjob

Det afgørende er, at eleven får mulighed for at tilegne sig ting og får en oplevelse af at kunne noget, som man ikke selv var klar over, at man evnede

Dorte Kromann-Andersen, socialpædagog, Statsfængslet i Ringe

for arbejdsløse i billedkunst, som vakte hendes interesse for at undervise voksne udsatte.

– Nogle af eleverne overraskede sig selv ved, at de kunne nogle ting, som de aldrig før havde prøvet. De fik adgang til nogle ressourcer, som de ikke vidste, de havde, siger Dorte Kromann-Andersen.

Hun vidste en del om billedkunst, men intet om udsatte. Derfor valgte hun at tage en pædagogisk uddannelse for fagligt at blive klædt på til at arbejde med udsatte. Herefter var hun klar til at søsætte projekt Billedvis.

– Billedvis er et tilbud om at tilegne sig nogle rent faglige ting om at male, og om at opleve, at man kan komme i kontakt med sine ressourcer, siger Dorte Kromann-Andersen.

Billedkunst er en måde, men der er også mange andre måder, fortæller Dorte Kromann-Andersen.

– Det afgørende er, at eleven får mulighed for at tilegne sig ting og får en oplevelse af at kunne noget, som man ikke selv var klar over, at man evnede.

Hun understreger, at billedvis på ingen måde er et terapiforløb, men et tilbud om via billedkunsten at udforske og udfordre sig selv.

– Når vi laver billeder anvender vi vores fantasi. Vi bliver mere bevidste om vores ønsker, drømme, mål og personlige værdier. Fx vælger vi de farver, vi bedst kan lide.

Nej til hagekors på billeder

Vi navigerer alle meget ud fra de billeder, vi ser – og det gælder ikke kun indsatte i danske fængsler, fortæller Dorte Kromann-Andersen.

Den erkendelse er reklameindustrien fuldt bevidst om at udnytte. Tænk fx på den efterhånden meget gamle, men evigt unge reklame, hvor en ældre herre, der er iført stok, vest og hat, holder hvil på en af sine spadsereture. Sommervarmen er trykkende, og han læner sig op af en træærkværk, mens han tørrer sveden væk med sit lommetørklæde. Og vi ved, at det eneste, han tørster efter, er en Tuborg. Og det gør vi andre næsten også, når vi ser ham.

Vi reagerer på billeder, fortæller Dorte Kromann-Andersen og giver et eksempel fra tidligere erfaringer, hvor hun underviste unge på en pro-

duktionsskole. En af de mandlige elever tegnede et hagekors. Umiddelbart efter, at billedet var færdigt, smed en af medarbejderne på produktionskolen rent instinktivt billedet i papirkurven, fordi han ikke ville have, at eleven tegnede det symbol. Det var ikke en del af aftalen, at eleverne havde forbud mod at male bestemte motiver.

– Uanset om vi er bevidste om det, har vi alle et forhold til billeder. Derfor giver det mening i et kriminalpræventivt perspektiv at arbejde med billeder, der er forbundet til vores identitet, vores drømme, vores håb eller frygt. Hvordan ser jeg fx mig selv, og hvem identificerer jeg mig med, siger Dorte Kromann-Andersen.

Svært at tegne en næse

Undervisningen foregår i et mindre lokale i tilknytning til kvindeafdelingen. Dorte Kromann-Andersen låser sig ind på den gang, hvor de indsatte sidder, og henter dem, der ønsker at deltage i undervisningen. Da alle er hentet, låser hun døren ind til undervisningslokalet, så ingen i utide kan forlade lokalet.

Lise Sørensen har stort set deltaget hver gang. Hendes ambition er at tegne portrætter. Eller rettere et bestemt portræt, nemlig af hendes ældste søn. Utallige gange har hun forsøgt at tegne drengen efter et fotografi af ham, men hun er ikke tilfreds med resultatet.

Dorte har hjulpet hende ved at tegne sønnen efter fotografiet, og nu forsøger Lise at tegne sønnen efter den tegning, som Dorte har lavet. Det går lidt bedre, men hun er stadig ikke tilfreds. Jo øjnene er rigtig gode. Der er liv i dem, og de udstråler styrke og ro. Men det kniber med at tegne næsen og munden. Vinklerne er ikke i orden, forklarer hun.

– Dorte har givet mig retningslinjer med øjne og næse. Der er en symmetri i ansigtet, som jeg prøver at ramme.

Lise tegner alt spejlvendt, og det gør opgaven sværere. Men hun har taget de udfordringer, som hun har fået, siger hun.

– Dorte har været rimelig god til at undervise og stille store krav til os. Når vi har spurgt hende, har hun givet sig god tid til at forklare.

Lises mål er at tegne et portræt af sønnen, som hun kan give ham, når hun på et tidspunkt får lov til at være sammen med ham på udgang fra fængslet.

Alle er motiverede

Dorte Kromann-Andersen tager i sin metodik udgangspunkt i teorierne bag positiv psykologi og læner sig især op ad den svenske psykolog Per Revstedts bøger om motivation. Han har erfaringer inden for social- og kriminalforsorgen og fastslår gang på gang, at alle er motiverede for at lære noget. Den erfaring har Dorte Kromann-Andersen også.

– Jeg har aldrig mødt nogle, der ikke var det.

I sin undervisning tager hun derfor udgangspunkt i, at alle kan bruge noget af sig selv.

– Når det sker, oplever de fleste, at det er et rart sted at være, og andre får som regel også gavn af det, forklarer hun.

Hun prøver at skubbe og opfordre de indsatte til at komme derhen, hvor de kan noget. Hun prøver både at presse dem og stimulere deres nysgerrighed. Her tager hun afsæt i den amerikanske psykiater Daniel Sterns teorier om relationer, der udvikles hele livet.

– Det er øjeblikket her og nu i undervisningen, det handler om. Eleverne skal føle sig trygge, set og anerkendt som de personer, de er.

De fleste elever, der kommer på kurset, har en forestilling om, at de slet ikke kan male noget som helst. Derfor er den første opgave, at de skal male eller tegne noget, de selv synes er grimt, og som de ikke er tilfredse med.

– Jeg prøver at lave et læringsrum ved at bede dem om at lave noget, som de faktisk ikke er tilfredse med.

Bagefter taler de om billederne, hvis eleverne har lyst til det. Det, som eleven selv opfattede som grimt, mener andre måske ser pænt ud.

– Allerede dér bliver billedet personligt, fordi ingen har svar på, hvad et pænt billede er. Det er en individuel opfattelse, siger hun.

Næste opgave er at lave noget, de selv er tilfredse med. Og sidste opgave er at lave noget, de gerne vil lave, men som de ikke ved, om de kan.

I første omgang maler man måske det, der ligger øverst i ens indre skuffe, fortæller Dorte Kromann-Andersen og giver et eksempel med en tidligere mandlig elev i et andet fængsel, som på et stykke hvidt lærred malede en lilla pistol i hvert af de to øverste hjørner og i midten en maske i sort.

– Maleriet med pistolen skal ses i sammenhæng med de motiver, han malede både før og efter, hvor han gik over til at male abstrakte motiver i lyse farver. På den måde er det mindre skræmmende og mere forklarende, når man tænker på hans livserfaring, siger hun.

Ingen fortolker Holger

Dorte Kromann-Andersen er meget bevidst om, at hun ikke skal bygge et terapeutisk forløb ind i sin undervisning.

– Jeg skal som underviser holde mig på afstand og ikke gå ind i en analyse af billederne. Det er langt hen ad vejen i øvrigt også helt overflødig, fordi billederne i sig selv fortæller noget til den, der tegner dem. Og jeg skal give plads til, at eleven tegner det, han eller hun ønsker.

Tegninger kan udtrykke nogle dybe, personlige følelser eller drømme, forklarer hun.

– Fra naturens side er vi meget gode til at beskytte os, og vi forstår måske ikke lige med det samme vores egne billeder. Det er en proces at arbejde med sine indre billeder.

MOTIVATION Socialpædagog Dorte Kromann-Andersen har aldrig mødt elever, der ikke var motiverede, og hun prøver gennem kurset Billedvis at skubbe og opfordre indsatte til at komme derhen, hvor de kan noget

Fra naturens side er vi meget gode til at beskytte os, og vi forstår måske ikke lige med det samme vores egne billeder. Det er en proces at arbejde med sine indre billeder

Dorte Kromann-Andersen, socialpædagog, Statsfængslet i Ringe

Hun giver et eksempel med en indsat, der tegnede et ur, hvor viserne viste det klokkeslæt, som han mange år tidligere var blevet anholdt på.

– Billedet kan på en og samme tid hjælpe ham til at distancere sig fra nogle forhold samtidig med, at han kan se nærmere på dem eller forsøge at kaste lys over dem, siger Dorte Kromann-Andersen.

Uden at gå ind i et terapiforløb kan Dorte give en form for guide til at komme videre ved fx at opfordre eleven til at tegne noget, der er positivt.

– Jeg kan prøve at hjælpe ham til at række ud efter nogle positive ting om fremtiden.

Den indsatte maler i øjeblikket nonfigurativt i forskellige lyse farver.

Brug for socialpædagoger

Det er svært for skoleleder Marianne Aagaard, Statsfængslet i Ringe, at pege på en enkelt ting, som de kvindelige indsatte kan tage med sig fra socialpædagog Dorte Kromann-Andersens undervisning i projekt Billedvis. Men hun er ikke i tvivl om, at undervisningen har betydet meget for flere af dem, blandt andet også for Lise Sørensen.

– Det er tydeligt, at Billedvis har givet Lise Sørensen en hel del refleksioner, hvor hun tænker over nogle af de ting, hun maler. Hun føler sig set og hørt, og hun har fået et rum, hvor det er tilladt at drømme og sætte sig nogle mål, som hun kan få lov til at sidde og tegne.

– Det vigtige i sådan en proces er, at den enkelte føler sig mødt som det menneske, man er. Det er det samme udgangspunkt, vi tager i skoleundervisningen, hvor vi arbejder ud fra elevernes fremtid. Hvor er du nu, og hvad vil du gerne fremover?

Fortiden er ikke i fokus, medmindre der under arbejdet med fx en novelle er noget, som gør, at eleverne begynder at tale om tiden, før de blev indsat, fortæller Marianne Aagaard.

– Vi arbejder med læsegrupper, hvor en lærer læser op af fx en novelle, et digt eller et essay. Tekstens tankegang bringer gruppen ind i spændende dialoger og refleksioner, og vi ved fra forskningen, at god litteratur kan øge din evne til empati, hvilket er vigtigt for at skabe relationer.

Der er ikke ansat socialpædagoger på Statsfængslet i Ringe, men Marianne Aagaard har ved

flere lejligheder samarbejdet med socialpædagoger og har gode erfaringer med det tværfaglige samarbejde.

– Jeg kan se, socialpædagoger har en faglighed, der kan bruges i fængsler. Den dynamik og faglighed, som opstår, når en lærer, en socialpædagog og en fængselsbetjent indgår i en tværfaglig gruppe, er fantastisk givende, siger Marianne Aagaard.

Guld og glimmer

Lise viser Dorte, hvor det er, hun gerne vil have sat guldpapir på sit billede. Dorte finder guldpapiret frem og instruerer Lise ved at vise i luften, hvordan hun kan lime det tynde guldpapir fast på billedet. Lise synes det ser svært ud og spørger derfor 'Vil du gøre det først, så jeg kan se, hvordan du gør'. Dorte viser det, og så er det Lises tur, men det tynde guldpapir knækker let, og Lise når hurtigt frem til, at det faktisk ser meget pænt ud, når hun i stedet for hele flader limer små guldstykker forskellige steder på billedet.

Hun er lidt ærgerlig over, at Billedvis ikke kan fortsætte. Kurset har givet hende et skub, så hun er begyndt at male og tegne, og hun vil måske fortsætte i sin celle. Men hvad der måske betyder mere for hende end de tillærte tegnefærdigheder er, at hun har lært at gøre en ting færdig, også selv om det tager tid og måske varer flere dage, fortæller hun.

– Tidligere skulle jeg helst være færdig med det hele med det samme. Men nu kan jeg godt lade det ligge og så fortsætte senere. Jeg har et billede, som jeg blev ved at arbejde på, fordi jeg ville have det på en bestemt måde. Og det fik jeg til sidst. Jeg har også fået mere tålmodighed, når jeg syr og med mange andre ting.

Lise Sørensen er sikker på, at det også med tiden vil lykkes for hende at tegne det helt rigtige portræt af sin søn. Hun bliver bare ved, indtil hun er tilfreds.

– Når min søn ser det, ved jeg, at han vil blive glad for det. ■

Lise Sørensen er ikke den indsatte rigtige navn – hendes rigtige navn er redaktionen bekendt.

FAMILIEPLEJERE

Jeg ønsker ikke et system, hvor plejeforældrene skal til at indberette det, hvis de har holdt et barn fast for at børste dets tænder

Klaus Wilmann, leder af Center for Familiepleje i København

For familieplejernes retssikkerhed – og for børnenes – er det meget vigtigt at vi får afklaret, hvad familieplejerne må – og hvad de ikke må

Allan Ramsgaard, juridisk leder i Aalborg

Uenighed om magtanvendelser

Bør familieplejerne være omfattet af reglerne for magtanvendelse? Det er der meget forskellige holdninger til blandt fagfolk, der har problemstillingen tæt inde på livet

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Afgørende vigtigt – eller helt unødvendigt. Så forskellige er opfattelserne, når man spørger fagfolk om behovet for regler om familieplejeres anvendelse af magt.

I den ene modpol står centerchef Klaus Wilmann, der er leder af Center for Familiepleje i København. Han siger:

– Hvis vi ønsker at undgå, at plejefamilierne skal syltes ind i for mange regler, som ikke løser nogle problemer, men kun skaber unødigt bureaukrati, ja, så har vi ikke brug for nye regler.

I den anden modpol befinder lederen af juridisk kontor i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen i Aalborg Kommune, Allan Ramsgaard, sig. Han siger:

– Vi har først og fremmest brug for et klart regelgrundlag, og derefter for en procedure for indberetninger.

Spørgsmålet om magt og familiepleje kom på dagsordenen efter, at Socialpædagogen i sidste nummer refererede en undersøgelse, der viser, at hver fjerde familieplejer med et plejebarn under syv år fastholder plejebarnet månedligt eller

oftere. Nyheden var baseret på en undersøgelse, som Rambøll har lavet for Socialministeriet, og spredte sig lynhurtigt til andre medier. Bl.a. efterlyste flere folketingspolitikere klare regler og et krav om registrering.

Ingen indberetningspligt

I dag beskriver en 60 sider lang vejledning, hvornår ansatte på fx døgninstitutioner må bruge magt og fx holde et barn fast mod dets vilje – i plejefamilierne gælder kun straffeloven. På fx døgninstitutioner skal alle magtanvendelser indberettes inden for 24 timer – i plejefamilier er der ingen krav til indberetning.

– Og sådan bør det blive ved med at være, mener centerchef Klaus Wilmann.

Allerede i dag er det ganske klart, at det er strafbart, hvis familieplejerne fx slår eller på anden måde revser deres plejebørn, og i hans øjne vil det ikke give mening, hvis familieplejerne eksempelvis skal indberette, at de har holdt et barn fast for at forhindre, at det løb ud på en vej – eller andet, der i hans øjne kan finde sted i helt almindelige familier. Han siger:

– Alle børn har en periode, hvor de ikke vil børste tænder, og så er man nødt til at gøre det lidt mere håndfast – og det er ikke omsorgssvigt. Omsorgssvigt ville det være, hvis barnet ikke fik børstet tænder, og jeg ønsker ikke et system, hvor plejeforældrene skal til at indberette det, hvis de har holdt et barn fast for at børste dets tænder. Nej, så vil jeg hellere have, at de har

tillid til familieplejekonsulenten og åbent kan sige: Vi har et problem med tandbørstning, hvordan kan vi håndtere det?

Klaus Wilmann understreger, at det ikke skal forstås som om, han anerkender og accepterer ulovlig fastholdelse.

– Men min pointe er, at det skal forebygges med rådgivning og supervision. Ikke med lovgivning og indberetninger.

I Aarhus Kommune mener fagkonsulent Helle Kongsted fra staben for Familier, Børn og Unge heller ikke, at der skal være regler, der tillader brug af magt i plejefamilier. Hun siger:

– Formålet med familiepleje er, at barnet skal vokse op – og gives omsorg – i familiemæssige rammer, hvor den pædagogiske tilgang ikke er magtanvendelse. Hvis magtanvendelser er nødvendige og ikke kan forebygges gennem supervision og vejledning fra familieplejekonsulenterne, er familiepleje ikke den rigtige anbringelsesform.

Skader retssikkerheden

Står det til juridisk leder Allan Ramsgaard fra Aalborg bør reglerne for magtanvendelse derimod udbredes til familieplejerne. I hans øjne er det meget problematisk, at det nu kun er straffeloven, der gælder. Det medfører en stor gråzone, hvor noget hverken er tilladt eller strafbart.

For et par år siden var han eksempelvis nødt til at politianmelde en familieplejer. Den konkrete situation går han ikke

i detaljer med, men et tænkt eksempel – med samme essens – lyder sådan:

I stuen opfører plejebarnet sig på en sådan måde, at det ikke kan være sammen med resten af familien – og plejebarnet vil ikke forlade rummet. Derfor vil familieplejeren føre barnet ud af stuen.

– På fx en døgninstitution kan det være en lovlig magtanvendelse at føre et barn ud af et fællesrum, hvis det ødelægger fællesskabet for de andre – sker det i en plejefamilie står der ingen steder, at det kan være lovligt, siger Allan Ramsgaard.

I eksemplet spidser situationen til, fordi plejebarnet slår ud efter familieplejeren, der som en refleks selv kommer til at slå ud og ramme barnet.

– Og er der så tale om en strafbar handling? Som udgangspunkt er det selvfølgelig altid forbudt at slå, men man er straffri, hvis det sker i nødværge – og når man skal vurdere om noget er nødværge, har det stor betydning om udgangspunktet for situation var lovlig eller ej. Altså om det var lovligt at føre barnet ud af stuen, siger han.

Den konkrete politianmeldelse endte med tiltalefrafald, så familieplejeren kom altså ikke for retten, men det var i sig selv en meget ubehagelig oplevelse at blive meldt til politiet. Allan Ramsgaard pointerer:

– For familieplejernes retssikkerhed – og for børnenes – er det meget vigtigt at vi får afklaret, hvad familieplejerne må – og hvad de ikke må. ■

GLOBALE STEMME

De hjælper børnene med at finde sig selv

Hvert år kommer et nyt hold filippinske drenge til Stairway, et rehabiliteringscenter for gadebørn i Filippinerne. Her forsøger de gennem kreativ udfoldelse at reparere nogle af de ar, en barndom med vold, kriminalitet og seksuelt misbrug har givet dem

Tekst og foto: Sofie Hviid, redaktionen@sl.dk

Alvorlige børneansigter stirrer mod lærredet, hvor animationsfilmen om en lille pige, der udsættes for incest, netop er slut. Børnene kigger på hinanden og på Donna Baccay, der er socialarbejder på Stairway. Hun ser rundt på dem og spørger, om der er nogen kommentarer til det, de har set.

Dyb stilhed. Børnene sidder på scenen lavet i mørkt træ, der normalt bruges til teater, sang og fællesmøder. Scenen er det første, øjet møder, når man kommer ind ad porten hos Stairway, der ligger tre timer med bus og båd fra den travle filippinske hovedstad Manila.

Scenen er hjertet af Stairway, midt i den grønne oase, centret er. Med bjerge, frisk luft og strand lige uden for hoveddøren, er det en helt anden verden end den, børnene kommer fra i Manilas snævsede gader. Her lærer børnene at udleve deres traumer gennem sang og teater eller får talt om deres problemer, når de hver eftermiddag sidder i en rundkreds og vender tanker, følelser og konflikter.

Børnene sidder lidt uroligt og har tydeligvis svært ved at tale om det, de lige har set i filmen. Men Donna Baccay bliver ved med at spørge ind

til filmen og de problemer, den belyser. Drengene, der bor fast på Stairway, sidder stille og kigger på de andre børn, der ser med i dag. De har set filmen masser af gange, og mange af dem kender alt for godt til de problemer, den stiller skarpt på.

Flere gange om året har drengene besøg af andre børn og unge mennesker, der kommer og bor på Stairway i en lille uge og bliver ført igennem de sociale problemer, centret arbejder for at mindske. I dag har de fået besøg af en gruppe elever fra Den Internationale Skole i Manila, der er fuld af diplomat- og rigmandsbørn. Uanset hvem, der kommer på besøg – om det er universitetsstuderende fra Havard eller jævnaldrende fra en skole i Cairo – bliver de mødt med åbenhed og den familiære omgangsform, der har været en del af stedet helt fra begyndelsen.

Ferien blev et livsprojekt

De første sten til centret blev lagt i 1990 af danskeren Lars Jørgensen og hans amerikanske kone Monica Ray. Under en ferie til Puerto Galera studerede de over, hvor åbenlyst det seksuelle misbrug af børn foregik. Vestlige turister købte sig til tid med de fattige børn, mens de lokale så den anden vej. Indignation over forholdene fik ægteparret til at åbne Stairway.

Først var stedet et tilbud til både drenge og piger, men i takt med, at de opdagede, at de fleste gadebørn havde været udsat for seksuelt misbrug, måtte de vælge pigerne fra. Det skabte for mange konflikter mellem børnene, at de skulle forholde sig til det modsatte køn hele tiden.

I dag arbejder Stairway for at bekæmpe seksuelt misbrug på flere niveauer. Udover det konkrete arbejde med de drenge, der bor på stedet, laver de masser af oplysningsarbejde,

hvor de eksempelvis underviser socialarbejdere og unge politibetjente i problematikken.

Hvert år kommer en ny gruppe drenge til Stairway og bor på stedet i ti måneder. I den korte tid gør medarbejderne på stedet alt, hvad de kan for at give børnene personlige og faglige værktøjer, så de kan skabe sig et bedre liv, end det, de var blevet stillet i udsigt som gadebørn.

Ti måneders intensivt arbejde

Hvert hold drenge bliver særligt udvalgt i Manila alt efter, om de virker egnede til et ophold på Stairway. Donna Baccay tager typisk til storbyen nogle gange om året for at holde samtaler med nye drenge, hvoraf de fleste lever på gaden.

Hun er en lille kvinde, og nogle af drengene kan nemt se hen over hovedet på hende. Hendes ansigt er for det meste ét stort smil, der viser hendes lidt skæve tandsæt. Drengene kommer til hende, når de er kede af det eller frustrerede, ligesom de genert fortæller hende, når de er blevet glade for en pige og vil sende et kærestebrev. De får kram, når der er brug for det, ligesom hun dagligt tager alvorlige snakke med dem, der er kede af det eller har været oppe at toppes med hinanden.

Inden Donna Baccay kom til Stairway for otte år siden, arbejdede hun som offentlig sagsbehandler, men jobbet var slet ikke noget for hende. Manglende engagement og tunge arbejdsopgaver var langt fra hendes ønske om at gøre en forskel for mennesker.

Hun blev uddannet socialarbejder, der i Filippinerne er en fireårig universitetsuddannelse, for

at gøre en forskel. Den forskel føler hun selv, at hun kan gøre på Stairway, hvor arbejdet handler om at give børnene nogle rammer, der minder om den kærlige familie, de aldrig har haft.

Fuld tillid

Personalet gør meget ud af at spørge ind til, hvordan drengene har det og kalder konsekvent hinanden for 'bror' og 'søster,' som man ville gøre det i en filippinsk familie.

Hver weekend er der filmaften hos lederne, Lars Jørgensen og Monica Ray, der laver popcorn og inviterer børnene ind i deres hjem. Deres egne to børn er også opvokset på Stairway og har været en naturlig del af drengenes hverdag.

I de ti måneder, hvert hold drenge er på Stairway, er der meget at arbejde med, hvis de skal kunne tage derfra med mulighederne for et bedre liv. Derfor er de heller aldrig mere end 15 drenge ad gangen, så personalet har ressourcer nok til hvert barn.

En undersøgelse, lavet for et par år siden, viste, at ud af 60 børn, som havde været på Stairway over en fem års periode, var kun to endt på gaden igen. Det er en ganske enestående statistik, som underbygger centrets overbevisning om, at det betaler sig at arbejde med små grupper børn, så man derved kan simulere en familieånd.

Alle ansatte på stedet, fra socialarbejder til de husfædre, der altid er omkring børnene, bruger også bevidst tillid som en måde at styrke drengenes tro på sig selv og omverdenen. Selvom de har at gøre med drenge, der har levet et råt liv med mis-

TILLID På Stairway mødes drengene med tillid og familiære relationer. 'Hvis du viser, at du stoler på dem, så er det en udfordring. De vil ikke ødelægge den tillid, selvom de ikke altid ved, hvad tillid er', fortæller socialarbejder Donna Baccay, der betragter sig selv om drengenes mor, søster og ven

De skal konfrontere realiteten og acceptere, at deres forældre er en del af dem – men samtidig skal de forstå, at de kan flytte sig fra deres fortid og skabe deres eget nye liv

Donna Baccay, socialarbejder, Stairway

brug og kriminalitet, er der ingen låse på skabene. Og den metode virker, mener Donna Baccay:

– Hvis du viser, at du stoler på dem, så er det en udfordring. De vil ikke ødelægge den tillid, selvom de ikke altid ved, hvad tillid er, siger hun.

Kreativitet som terapi

Den kreative udtryksform er grundlaget for Stairways bestræbelser på at give børnene en mulighed for komme ud med de tanker, de ikke kan sige højt. I stedet kan de tegne dem, skrive en sang eller spille et stykke musik, der udtrykker deres følelser.

Noget af det første, Donna Baccay gør med børnene, er derfor også at finde ud af, hvor deres styrker er. De får masser af ros og anerkendelse, så de kan få mere selvtillid, som de i den grad mangler efter en barndom med misbrug og vold, forklarer hun:

– Lige når de ankommer til Stairway, ser de sig selv som et gulvtæppe. Vi hjælper dem med at finde sig selv og lærer dem at sætte pris på sig selv.

Animationsfilmene er skabt med samme intention om at give børnene et sprog til at tale om seksuelt misbrug. Over en periode på seks år

skabte Stairway tre animationsfilm, som omhandler forskellige former for seksuelt misbrug af børn. Filmene bruges nu vidt og bredt i Filippinerne og adskillige andre lande.

Første gang børnene på Stairway ser filmene, skal de bagefter udfylde et skema, hvor de fortæller om deres egen baggrund. Ofte kan de ansatte se, at de udtryk, de bruger i filmen, går igen i skemaet. Drengene skriver eksempelvis, at de også er 'en god dreng', hvilket er titlen på filmen om en gadedreng, der bliver udsat for en vestlig mands seksuelle misbrug.

Seksuelt misbrug sætter tunge ar

Børnene skal også lære at sætte de grænser, der er blevet overtrådt hele deres barndom. Nogle er blevet misbrugt seksuelt af et familiemedlem og andre har været involveret i prostitution – og rigtig mange har været udsat for begge dele.

Det mest problematiske ved seksuelt misbrug er, at børnene tror, at de selv bærer ansvaret.

Første skridt mod heling er derfor at få børnene til at forstå, at det ikke er tilfældet, lige meget hvad deres misbruger har indprentet dem, forklarer Donna Baccay:

– Som noget af det første, efter de er kommet, beder jeg dem se sig selv i spejlet og finde ud af, hvem de er. Har de deres fars næse? Jeg beder dem om at lave en liste over deres fars træk og deres egne. De skal konfrontere realiteten og acceptere, at deres forældre er en del af dem – men samtidig skal de forstå, at de kan flytte sig fra deres fortid og skabe deres eget nye liv.

95 pct. af alle gadebørn i Filippinerne er blevet seksuelt misbrugt, viser undersøgelser. Det er skræmmende mange børn, når man estimerer, at der er omkring 1,5 mio. gadebørn bare i Filippinerne. Noget af det, der gør emnet så svært at arbejde med, er det tabu, der omgiver problemerne. Derfor gør de på Stairway alt, hvad de kan, for at bryde tabuet og få drengene til at tale om det.

En af de øvelser, Donna Baccay laver med dem, handler om at få sat ord på deres kønsdele. De får lov at skrive alle de slangudtryk, de kender, ned på papir – og så taler de om, hvad tingene virkelig hedder. Ideen er, at børnene skal være trygge ved at tale om det, uden at knække sammen i fnis. Næste skridt er gennem rollespil at lære dem at sige nej. Klart og tydeligt skal de sige fra, når et

Stairway

Stairway er et center for rehabilitering af gadebørn, der ligger tre timer fra Manila. Stairway Foundation er en uafhængig organisation, der bl.a. er støttet af Danida. Udover rehabilitering af børnene i centret, står Stairway bag flere programmer, der styrker lokale børns skolegang i Puerto Galera.

Stairway har skabt tre animationsfilm, der handler om forskellige former for seksuelt misbrug af børn. I 2004 fik filmen 'Datter' international anerkendelse og vandt en pris ved verdens største animationsfestival, Annecy i Frankrig. De tre film udgør ryggraden i træningsprogrammer til beskyttelse af børn, som Stairway over de sidste 10 år har spredt ud over de meste af Filippinerne. Filmene er nu oversat til 8-10 forskellige sprog og dialekter og er nået ud til syv andre lande i Syd- og Sydøstasien.

I marts 2014 blev Stairway vinder af programmet 'Tabersagen' på DR3.

Læs mere på www.stairwayfoundation.org og www.stairwaydanmark.dk

andet menneske vil dem noget, de ikke ønsker. På den måde lærer de at beskytte sig selv, så de ikke bliver misbrugt igen.

Udfordring at finde familierne

Selvom drengene ofte kommer fra ressource-svage familier med misbrug og kriminalitet, gør de på Stairway en dyd ud af at forsøge at finde familien og etablere en relation. I nogle tilfælde har børnene ikke set deres forældre i årevis, og det kan være en stor udfordring at finde frem til familierne. Derfor går en rigtig stor del af Donna Baccays arbejde med at finde frem til de her familier.

I et kæmpe land som Filippinerne, uden et velfungerende nationalt folkeregister, må hun tage helt andre og mere basale metoder i brug. Ved at tale med børnene om, hvad de husker, kontakter hun kirker eller organisationer i nærområderne, for at spørge ind til en familie.

For det meste lykkes det, og ofte får Donna Baccay skabt en kontakt mellem drengene og deres familier.

Men en ting er at finde dem, en anden ting er at sikre sig, at familien er klar til at få deres søn hjem og kan passe på ham. Den opgave kræver samtaler med familien, især hvis der har været tale om misbrug.

Nogle gange er der drenge, der ikke har lyst til at komme tilbage til deres familier, eksempelvis fordi de er blevet slået eller har oplevet misbrug – i de tilfælde finder de alternativer og får placeret drengene i skoler eller organisationer, hvor de kan fortsætte den udvikling, der bliver startet på Stairway.

Det skal starte i hjertet

Donna Baccay betragter ikke sig selv som drengenes socialarbejder. I stedet betragter hun sig som deres mor, søster og ven. For hende er det måden at bryde muren ned til de her børn, der i nogle tilfælde aldrig har oplevet kærlighed.

Derfor arbejder hun også langt mere, end hun burde ifølge sin kontrakt. Arbejdstiden hedder fra klokken otte til fem, men ofte møder hun klokken syv og går hjem halv seks. Det kan ikke være anderledes, mener hun:

– Hvis du arbejder med de her børn, så kan du ikke være en maskine. Hvis du ser, at de har brug for dig, så kan du ikke lade være med at give dem

opmærksomhed. Det er vigtigt for dem, at du ser dem som individer. Jeg ser på dem som min familie, og jeg skal altid forberede mig på at blive klar til at tage afsked med dem.

Hendes personlige tilgang til børnene er helt bevidst, og hun mener ikke, at man kan gøre det anderledes. Hvis hun positionerer sig som deres socialarbejder og dem som sine klienter, oplever hun, at de vil lede efter hendes accept. Og det ønsker hun ikke:

– Jeg siger altid til dem, at de er chauffør i deres eget liv. Jeg kan være passager og hjælpe med at vise vej, men det er deres valg og deres liv.

Det personlige engagement i børnene er en bevidst strategi fra Stairways side. Børnene må altid kontakte Donna eller de andre ansatte – også efter de er rejst. Donna holder også selv øje med børnene og kan godt finde på at skrive til en, hvis hun kan se, at han er på facebook, mens han burde være i skole. Det er en del af jobbet, mener hun:

– Arbejdet skal starte fra hjertet. Vi har med børns liv at gøre. Målet er, at de skal få et bedre liv. Vi betragter det ikke bare som arbejde, og hvis jeg er ked af det, så græder jeg også foran børnene. Når de forlader os, er det med beskeden om, at uanset hvor de kommer hen, så vil deres familie altid være her.

Tilbage på scenen er børnene og Donna blevet færdige med at tale om filmen, og luften er igen fuld af råb og glade fnis fra børnene. Det er blevet tid til at synge, og tre drenge sætter sig med hver deres guitar og en pige synger for med en ren, klar stemme – teksten til sangen hænger altid fremme i et af træerne ved scenen, fordi teksten er så grundlæggende for arbejdet på Stairway:

'Imagine no possessions, I wonder if you can. No need for greed or hunger. A brotherhood of man. Imagine all the people sharing all the world. You may say I'm a dreamer, but I'm not the only one. I hope some day you'll join us. And the world will live as one.' ■

FAMILIE Drengene og medarbejderne på Stairway kalder hinanden 'bror' og 'søster' som i en rigtig familie, og selvom drengene ofte kommer fra ressource-svage familier med misbrug og kriminalitet, gør Stairway et stort arbejde for at finde familien og etablere en relation. I nogle tilfælde har børnene ikke set deres forældre i årevis

BØGER

Redigeret af Maria Rørbæk

Misbrugsbehandling – organisering, indsatser og behov

Af Birgitte Thylstrup med flere, red.

Handler stofmisbrugsbehandling til unge om stoffer? Kan angst og depression hos misbrugere behandles? Hvilke erfaringer har indsatte med misbrugsbehandling? Det er nogle af de spørgsmål, der belyses i denne antologi, der baserer sig på den nyeste forskning fra Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

Et af kapitlerne bygger fx på en langvarig, antropologisk undersøgelse af behandling med lægeordineret heroin, og præsenterer det håb, som brugere indskrevet i heroinbehandling knytter til behandlingen, bl.a. fordi der sker en afstigmatisering. Som en af de interviewede siger: 'Når det ringer på døren nu, så bliver jeg ikke bange for, at det er politiet. Jeg har ikke længere en masse stjålne ting liggende som før i tiden. Nu går jeg bare ud og åbner og tænker: Hvem mon kommer på besøg?'. Andre kapitler baserer sig på psykologisk eller sociologisk forskning og det samlede fokus er, hvordan misbrug og behandling forstås og opleves af dem, der har et problematisk brug af rusmidler – og af de professionelle, der arbejder på området. Bogen er tredje bind i serien 'Samfund og rusmidler', og der er bidrag af 11 forfattere.

Udgivet på Aarhus Universitetsforlag. 228 sider, 249,95 kr.

Udviklingstraumer

Af Laurence Heller og Aline Lapierre

Denne bog handler om at genopbygge kontakt. Det slås fast i første linje, for forfatterne nøjes ikke med at beskrive, hvordan tidlige traumer hæmmer et menneskes kontakt med sig selv og andre – den introducerer også en model, der integrerer en kropslig og psykologisk tilgang i behandlingen af lavt selvværd, skam og konstant selvkritik. Modellen hedder NARM:

Den neuroaffektive relationelle model.

NARM inddrager en persons fortid, men lægger vægt på at arbejde med det nuværende øjeblik og fokusere på klientens styrkesider, ressourcer og resiliens. Forfatterernes pointe er, at de fleste emotionelle problemer kan føres tilbage til fem biologisk baserede organiserende principper: behov for kontakt, afstemning, tillid, autonomi og kærlighed/ seksualitet. Målgruppen er både klinikere og mennesker, der ønsker en guide til selv at få det bedre. Kapitellet 'På vej mod en løsning' indeholder en række konkrete redskaber, der eksempelvis handler om at fremkalde positive oplevelser af kontakt, arbejdet med positive ressourcer og somatisk mindfulness. Bogen indeholder også en udskrift af en NARM-terapisession.

Udgivet på Hans Reitzels Forlag. 335 sider, 375 kr.

Sammen om velfærd – bedre løsninger med social innovation

Af Karsten Frølich Hougaard og John René Lauritz

The Treehouse Community er et bofællesskab i USA, der huser 12 plejefamilier, 48 ældre mennesker og et fælleshus med kommunale ungeråd-givere, sundhedsplejersker og psykologer. Når de ældre flytter ind, forpligter de sig til at stå til rådighed for plejefamilierne et bestemt antal timer om ugen, og det har betydet, at de ældre føler sig mindre isoleret – og at

plejefamilierne får en hjælpende hånd i hverdagen. The Treehouse Community er blevet til på initiativ af et privat boligselskab, og er også et eksempel på det, bogens forfattere kalder social innovation. Social innovation virker i deres øjne bedre end eksisterende løsninger, imødekommer en kollektiv samfundsudfordring, og den er skabt af eller med ikke-offentlige aktører – ikke for dem. I denne bog beskriver de hvilke barrierer og muligheder, der er for social innovation. Budskabet er, at den offentlige sektor skal slippe sit velfærdsmonopol og i højere grad træde ind i rollen som facilitator af en fælles indsats – og udnytte den innovations- og drivkraft, der fx findes blandt virksomheder, foreninger, frivillige og pårørende.

Udgivet på Gyldendal Business. 191 sider, 250 kr.

Professionel kærlighed – er der plads til følelser i professionelle relationer?

Af Else Marie Bech, red.

Kan man bringe de to ord sammen?

Professionel er et krævende og insisterende ord; et ord, der afføder forventninger og krav. Kærlighed er et stort og for nogen næsten helligt ord, som man ikke strør om sig med. Sådan skriver professor Steen Hildebrandt i indledningen til denne bog, der ikke desto mindre bringer de to ord sammen.

Antologien indeholder otte forskellige bidrag med holdninger til, hvordan man kan forstå den professionelle kærlighed, og hvilke faktorer der henholdsvis hæmmer og fordrer kærligheden i praksis. Jytte Birk Sørensen beskriver eksempelvis, hvordan nyere forskning i tilknytning og neurobiologi udfordrer det pædagogiske og psykoterapeutiske arbejde ved at begrunde, hvorfor kærligheden bør aktualiseres som et krav i det professionelle relationsarbejde. Merete Monrad har fokus på den del af omsorgsarbejdet, der omhandler den professionelles håndtering af andres – og egne – følelser. Og Claus Holm sætter spørgsmålstegn ved den nuværende pædagogiske norm, hvor der opdrages gennem kærlighed, ros og anerkendelse: Udvikler den selvfølelse, der fostres af ren anerkendelse, immunitet over for kritisk intervention?

Udgivet på Dafolo. 127 sider, 310 kr.

Rejsehold mod vold

Regeringen vil oprette et rejsehold, der skal være med til at hindre vold på arbejdspladserne, og så vil beskæftigelsesministeren og socialministeren lytte til gode råd fra de faglige organisationer

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Regeringen vil oprette et rejsehold, der skal i dialog med kommuner og regioner om at bekæmpe volden på arbejdspladserne. Det oplyste beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) på et samråd om vold på arbejdspladsen i Folketingets Beskæftigelsesudvalg.

Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti havde i begyndelsen af juni kaldt ministeren i samråd for at høre, hvad hun vil gøre for at forebygge vold på arbejdspladsen.

Baggrunden var den tragiske hændelse den 7. maj på Forsorgshjemmet Saxenhøj, hvor en lægekonsulent og en socialrådgiver døde som følge af knivstik fra en beboer.

Rejseholdet skal etableres i Arbejdstilsynets regi, og det er endnu ikke fastlagt, hvilke arbejdsopgaver eller beføjelser, rejseholdet vil få i forhold til regioner og kommuner.

Mette Frederiksen understregede, at vold på arbejdspladsen er et meget alvorligt problem for kernetropperne i det danske velfærdssamfund, fx socialpædagoger, socialrådgivere, sosu-assistenten og politibetjente.

– Hver dag er der mennesker, som gerne vil passe deres arbejde, og som arbejder med de mest udsatte borgere. Ingen tvivl om, at det er et krævende arbejde. Men oven i det skal de ofte også leve med trusler, vold og chikane i arbejdstiden. Forhold som tilmed kan fortsætte, når de kommer hjem og skal holde fri.

Arbejdsmiljøloven indeholder ikke regler om, at arbejdsgiverne skal hjælpe medarbejdere, der bliver udsat for vold og trusler uden for arbejdstiden, og det ønsker ministeren at lave om på.

– Det siger sig selv, at hvis fx en sygeplejerske bliver forfulgt, fordi hun arbejder på Rigshospitalet, så er det noget, som relaterer sig til arbejdspladsen.

Mette Frederiksen vil ændre lovgivningen, så man kan udvide arbejdsgiverens ansvar til også at omfatte arbejdsrelateret vold, selv om det forekommer i fritiden.

Hjælp fra organisationerne

Vold på de socialpædagogiske arbejdspladser er et stort problem. Socialpædagogerne har netop offentliggjort en arbejdsmiljøundersøgelse, hvor 36 pct. svarer, at de har været udsat for vold.

Beskæftigelsesministeren har indbudt Socialpædagogerne og de øvrige faglige organisationer inden for social- og sundhedsområdet til en dialog om, hvad man i fællesskab kan gøre for at forebygge vold, trusler og chikane.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen har ved flere lejligheder – senest i forbindelse

med drabene på forsorgshjemmet Saxenhøj – efterlyst konkret handling fra politikernes side og hilser invitationen velkommen. Han vil præsentere ministeren for nogle af Socialpædagogernes bud på, hvad der skal til for at forebygge volden.

– Der skal være klare og kendte sikkerhedsregler på alle arbejdspladser. De nødvendige normeringer skal være til stede, så vi undgår utrygge situationer og alene-arbejde, som vi ved forøger sikkerhedsrisikoen. Personalet skal uddannes og efteruddannes i forebyggelse og håndtering af voldsepisoder. Ekstern supervision og sparring skal prioriteres væsentligt højere end tilfældet er i dag. Og endelig er vi nødt til i højere grad at fokusere på registrering og analysering af voldstilfældene, sådan at vi kan lære af dem, siger Benny Andersen.

Socialpædagogernes undersøgelse viser, at voldsepisoden i 42 pct. af tilfældene ikke er blevet analyseret.

– Det er ikke en farbar vej – og det skal vi have ændret, siger Benny Andersen.

Forebyggelsespenge i brug

Flere har i den senere tid foreslået, at regeringen udarbejder en handleplan for, hvordan volden på arbejdspladserne kan forebygges.

Det er dog ikke et forslag, som ministeren umiddelbart falder for. Det er et spørgsmål, om det batter noget, siger hun.

– Det er vist ikke så meget ord, man mangler på arbejdspladserne, men derimod mere konkrete redskaber, som den enkelte institution kan bruge.

I det lys er der årligt frem til 2015 afsat 120 mio. kr. af midlerne i Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse. Desuden vil ministeren forsøge at skabe politisk opbakning til, at der yderligere bevilges penge fra Fondens midler.

– Det er rædsomt, at folk ikke kan få lov til at passe deres arbejde og skal leve med risiko for chikane, vold og trusler. Vi skal gøre, hvad vi kan for at komme det til livs.

Ministeren lovede at gøre, hvad hun kan, men understregede samtidig også, at det er et ledelsesmæssigt ansvar på den enkelte institution at sørge for, at medarbejderne arbejder i et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Manu Sareen i aktion

Også socialminister Manu Sareen (R) er klar til politisk at gøre noget for at forebygge volden på de socialpædagogiske arbejdspladser. Han har indkaldt partierne bag satspuljen for at finde fælles enighed om at forbedre sikkerheden for medarbejderne.

– Jeg har taget en indledende drøftelse med ordførerne fra satspulje-partierne. Det gør vi, fordi det er en alvorlig sag. Og det bliver selvfølgelig ikke de sidste drøftelser vi har, for vi skal tale videre om det, siger Manu Sareen til dr.dk.

Stadig flere psykisk syge bliver udskrevet til forsorgshjemmene, men personalet på hjemmene kan kun få helbredsoplysninger, hvis den psykisk syge selv siger ja.

– Det er noget, vi kommer til at se nærmere på i fremtiden, siger socialministeren. ■

TILSKUDSSAGER

Kommuner fejler i hver fjerde afgørelse

Når sygdomsbilledet er komplekst og en borger fx både har fysiske og psykiske handicap, laver kommunerne oftere fejl i sager om tilskud til hjælp i hverdagen. Det viser ny praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

En 60-årig mand lider både af depression, KOL, tinnitus, prostatacancer og af stærke smerter i arme og ryg.

Han kan langsommeligt slå sin græsplæne, men ellers ikke passe sin have, og når han støvsuger giver det stærke smerter i hofte og ryg.

Manden søger om økonomisk tilskud, så han kan få hjælp til at klare dagligdagens opgaver, men kommunen siger nej – og den afgørelse er ikke god nok, vurderer Ankestyrelsen.

For kommunen har ikke indhentet lægelige oplysninger om mandens helbredsforhold, og det burde de have gjort, så de på mere sikker grund kunne vurdere mandens behov for hjælp.

Sådan lyder i forenklet form en af de 75 afgørelser om tilskud til hjælp i hverdagen som Anke-

styrelsen har gennemgået i en ny praksisundersøgelse. Undersøgelsen viser, at kommunerne har lavet fejl i næsten hver fjerde afgørelse, og hvis der var blevet klaget, havde Ankestyrelsen enten ændret afgørelsen eller sendt den tilbage til kommunen med beskeden: Om igen!

Klare anbefalinger

Når kommunerne skal træffe afgørelser i enkle sager, går det som oftest rigtigt til. Det kan fx være, når en borger med diabetes søger om at få dækket ekstra udgifter til diæt eller medicin. Når sagerne derimod er komplekse, bliver der oftere lavet fejl. Det kan fx ske, når borgeren

har et sammensat sygdomsbillede og flere former for nedsat funktionsevne.

På baggrund af undersøgelsen kommer Ankestyrelsen med en række anbefalinger, der skal hæve raten af rigtige afgørelser. Bl.a. skal kommunerne sørge for, at sagerne er ordentligt belyst, før der bliver truffet en afgørelse, ligesom det tydeligt skal fremgå, hvilke paragraffer kommunerne har brugt i afgørelserne. Endvidere skal kommunerne være bedre til at begrunde afslag på tilskud. ■

Læs mere om undersøgelsen på Ankestyrelsens hjemmeside via www.kortlink.dk/efhv

INNOVATION

Bolig-byt er den bedste mindste idé

Hvorfor ikke bytte bofællesskab og komme på ferie på den måde? Sådan lyder den socialpædagogiske idé, der nu er kåret som Danmarks Bedste Mindste Idé

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Lad os tænke kreativt og finde på nye ideer, der kan gavne udviklingshæmmede borgere, selv om vi skal spare.

Sådan lød den opgave, som tre hjemmevejledere og seks udviklingshæmmede borgere stillede sig selv i et 'fremtidsværksted' i Fredericia.

Nu er de ni idémagere blevet præmieret for at have fået Danmarks Bedste Mindste Idé i en konkurrence, som KL og KTO-forbundene står bag.

Den prisvindende idé handler om at bytte bofællesskab, således at borgere i to forskellige bofællesskaber fra forskellige egne af Danmark kommer på udvekslingsrejse hos hinanden.

Ideen blev udførligt beskrevet i Socialpædagogen nr. 10/2014.

Ideen er på ingen måde vokset ud af ingenting, men er resultatet af et målrettet forsøg på at skabe innovation.

– Jeg har selv taget en innovationsuddannelse, som KL udbyder, og her har jeg lært forskellige værktøjer som fx brainstorming og prioritering – og dem har vi brugt i fremtidsværkstedet,

hvor vi mødtes nogle timer hver måned, fortæller hjemmevejleder og TR, Hennie Eriksen fra Bofællesskabet Nr. Voldgade.

Salgsvogn med blade

Ud over ideen med at bytte bolig har Fremtidsværkstedet også fostret ideen om en 'salgsvogn', hvorfra man kan købe ugeblade, frugt og sunde snacks. Ideen er så, at nogle af de mobile udviklingshæmmede frivilligt skal gå rundt med salgsvognen i bofællesskaber, hvor andre borgere på grund af fysiske handicaps ikke så let kan komme til købmanden og købe ind.

Andre – mindre originale – ideer handler fx om at mødes for at se en boksekamp.

– Nogle af ideerne er noget, vi har gjort før, men som vi

måske har glemt igen. Og en vigtig pointe er, at borgerne selv er med i fremtidsværkstedet, så vi får de ideer frem, der dækker deres ønsker, siger Hennie Eriksen.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen roser prisvinderne i en pressemeddelelse:

– Det er utroligt godt fundet på. Og er et fantastisk eksempel på socialpædagoger, som er drevet af stærk faglighed og vilje til at finde en vej – selv dér, hvor økonomien måske er stram. Jeg kan godt forstå, at projektet er blevet præmieret. Og jeg håber, at det kan fungere som inspiration for andre. ■

Læs mere om boligbytte-ideen via www.kortlink.dk/efhma

HJEMLØS

Folk i kø til forsorgshjem

Socialpædagogernes undersøgelse viser, at flere hjemløse må gå forgæves efter en plads på de overfyldte forsorgshjem, og mange hjemløse har psykiske lidelser og er misbrugere

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Godt halvdelen af landets forsorgshjem oplever, at flere og flere hjemløse henvender sig for at få en seng at sove i. Det viser Socialpædagogerne undersøgelse blandt landets 68 forsorgshjem. Undersøgelsen er gennemført som opfølgning på den tragiske hændelse i maj på forsorgshjemmet Saxenhøj, hvor en socialrådgiver og en lægekonsulent døde, efter at en beboer havde stukket dem med en kniv.

I undersøgelsen svarer 90 pct., at de har været nødt til at afvise borgere på grund af pladsmangel. Og 45 pct. svarer, at gruppen af hjemløse ikke bare er blevet større, gruppen er også i stigende omfang belastet af misbrug og psykiske lidelser.

Undersøgelsen chokerer Socialpædagogernes formand Benny Andersen:

– Det skrider jo til himlen, når næsten halvdelen af landets forsorgshjem melder, at de mange borgere, de skal tage imod, er blevet mere belastet af misbrug og psykiske lidelser. Samtidig med at de oplever, at presset er øget. Det er et problem, når vi i samme periode ikke har set en tilsvarende tilgang af ressourcer

til stederne, eller udvidelse af de fysiske rammer. Vi har for ikke så forfærdelig længe siden været vidner til en tragisk hændelse på forsorgshjemmet Saxenhøj. Og meget tyder på, at den netop skyldtes, at borgeren var for belastet til at kunne være på forsorgshjemmet.

Psykiske lidelser

Når forsorgshjemmene skal pege på, hvordan målgruppen har ændret sig i løbet af de seneste par år, svarer 57 pct., at borgerne har flere diagnoser, og 51 pct. peger på, at borgerne ofte kommer direkte fra psykiatrisk hospital, og 21 pct. oplever borgerne som mere truende.

– Det er jo fuldstændig uacceptabelt, at landets forsorgshjem sidder med en målgruppe, der i løbet af få år er blevet så meget tungere og svært håndterbar. Vi sidder med et reelt problem, som kan få fatale konsekvenser for medlemmer og andre ansatte på forsorgshjemmene, siger Benny Andersen.

Socialminister Manu Sarensen (R) vil i dialog med både Socialpædagogerne og forsorgshjemmene om de foruroligende tal, som undersøgelsen afslører. Til Jyllands Posten siger han.

– Der er ingen tvivl om, at forsorgshjemmene oplever et stort pres med belastede borgere. Det er en kompleks problemstilling uden lette svar.

Ifølge den seneste tælling fra 2013 er antallet af hjemløse mennesker opgjort til 5.820. Det er en stigning på 10 pct. på to år. ■

Socialpædagogernes undersøgelse af forsorgshjem kan læses på www.sl.dk/forsorgshjem

NOTER

10 historier om efterværn

LOS – De private sociale tilbud har udgivet et hæfte med 10 historier om 10 forskellige unge, der fik efterværn og på trods af svære problemer i barndommen og ungdommen nu står rustet til at klare sig videre i livet. Formålet med hæftet er at sætte fokus på vigtigheden af efterværn – bl.a. set i lyset af stigningen i antallet af tidligere anbragte blandt unge hjemløse. Udgivelsen er støttet af Bikubenfonden og kan gratis hentes via www.los.dk eller www.kortlink.dk/efh8

mrk

Spareplan droppet efter kritik fra ombudsmanden

Guldborgsund Kommune vil alligevel ikke gennemføre en spareplan på anbringelsesområdet, der bl.a. indeholdt et mål om at hjemtage mellem 30 og 40 pct. af de børn, der er anbragt i familiepleje. Det skriver ombudsmanden på sin hjemmeside. Tidligere har ombudsmanden udtrykt alvorlig bekymring for, at de allermest udsatte børns retssikkerhed kom i fare med spareplanen – den såkaldte 'revisitationsproces'. Efter hans vurdering gav planen indtryk af at være 'iværksat alene med henblik på at finde besparelsesmuligheder' uden at nævne 'de overordnede principper og hensyn, der ifølge lovgivningen skal inddrages i sager om anbragte børn – fx hensynet til barnets tarv, kontinuitet i anbringelsen og egnethed af iværksatte foranstaltninger'. Læs mere på www.ombudsmanden.dk

mrk

111 dage på forsorgshjemmet

I gennemsnit overnatter brugere af forsorgshjem og herberger i 111 dage om året. Det viser den nye statistik fra Ankestyrelsen. Dermed er det gennemsnitlige antal overnatninger vokset siden 2009, hvor hver enkelt bruger i gennemsnit sov 98 dage på herberg eller forsorgshjem. Så selvom det samlede antal brugere er faldet en smule – fra 6.250 i 2009 til 6.122 i 2013 – betyder det, omregnet til antal overnatninger, at der har været en stigning fra 612.500 overnatninger i 2009 til 679.542 i 2013. Statistikken viser også, at der er tre gange så mange mænd som kvinder, der bruger forsorgshjemmene, og at knap halvdelen er mellem 30 og 49 år. Læs mere på Ankestyrelsens hjemmeside via www.kortlink.dk/efrd

mrk

Behov for viden om handicap og beskæftigelse

Der mangler systematisk viden om hvilke indsatser, der reelt gør en forskel i forhold til at få mennesker med handicap i job. Det viser en ny SFI-rapport, der kortlægger den engelsksprogede og nordiske forskningslitteratur om handicap og beskæftigelse. I en pressemeddelelse siger en af forskerne bag rapporten, Jan Høgelund: 'Vi har ikke fundet mange kvalitetsstudier om effekter for handicap generelt. Men i rapporten har vi også kortlagt forskning om specifikke handicap, som man burde kigge på, hvis man vil arbejde systematisk med området'. En af de metoder, der omtales, og hvor der har været en positiv effekt, er det amerikanske 'Individual Placement and Support' (IPS) som skal hjælpe personer med psykisk handicap til at komme ind på jobmarkedet – en metode, der for øjeblikket afprøves i Danmark, Norge og Sverige.

mrk

GENERALFORSAMLINGER 2014

Indkaldelse til kredsgeneralforsamlinger

I september afholdes kredsenes ordinære generalforsamlinger. Se datoen for generalforsamlingen i din kreds og sæt kryds i kalenderen

Syddjylland

Torsdag den 4. september kl. 16.00 – 22.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
NH Centret Rødekro, Øbeningsvej 3-7, Nr. Hostrup, 6230 Rødekro. Generalforsamling afvikles som en temageneralforsamling efter en minimumsdagsorden. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/syddjylland

Storstrøm

Tirsdag den 9. september kl. 16.30

Indskrivning fra kl. 15.30.
Hollænderhaven, Fuglebakken 3, 4760 Vordingborg. To ekstra punkter på dagsordenen: Konges 2014 og suppleringsvalg. Tilmelding senest den 1. september. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storstrøm

Nordsjælland

Onsdag den 10. september kl. 14.30 – 20.00

Indskrivning fra kl. 14.00.
Milnersvej 41D, 3400 Hillerød. Kredsen har minimumsdagsorden, dog behandles regnskab og budget. Udtagelse af krav til OK 2015 er på som ekstra punkt. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordsjælland

Midtsjælland

Onsdag den 17. september kl. 16.00 – 21.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Fællessalen på Andersvænge, Rosenkildevej 47, 4200 Slagelse. Under generalforsamlingen vil sognepræst og foredragsholder Michael Brautsch komme og holde et fore-

drag om arbejdsglæde. Tilmelding senest 11. september på midtsjaelland@sl.dk eller 7248 6550. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtsjælland

Østjylland

Tirsdag den 17. september kl. 16.00 – 20.00

Indskrivning fra kl. 15.00.
LO Aarhusalen, Skt. Knuds Torv 3, 2. sal, 8000 Aarhus C. Ekstra punkt på dagsordenen: Godkendelse af forretningsorden. Spisning fra kl. 18.15 – 19.00. Forslag skal indsendes senest 10 dage før generalforsamlingen. Tilmelding senest den 8. september på oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/oestjylland

Lillebælt

Mandag den 22. september kl. 16.00 – ca. 21.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Kredskontoret, Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Generalforsamlingen kører med minimumsdagsorden, dog med punkt 8, budget, på dagsordenen. Tilmelding den 15. september. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/lillebaelt

Bornholm

Torsdag den 25. september kl. 17.00

Storegade 38, Rønne. Der er spisning ca. kl. 19.30. Næstformand Pernille Christoffersen besøger forsamlingen. Tilmelding senest den 23. september til din TR eller til kontoret på tlf. 7248 6650. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/bornholm

Midt- og Vestjylland

Torsdag den 25. september kl. 16.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Birk Centerpark 4, Herning. Generalforsamlingen afvikles med mini-

mumsdagsorden. Årets temadrøftelse tager udgangspunkt i vores kommende arbejdsmiljøstrategi, der skal vedtages på kongressen 2014, og vil give mulighed for at bidrage med vigtige synspunkter til strategiens indhold. Tilmelding til buffet senest den 15. september til www.sl.dk/midtogvestjylland Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtogvestjylland

Nordjylland

Torsdag den 25. september kl. 15.45 – 21.00

Indskrivning fra kl. 14.45.
Vejgaard Hallen, Aalborg. Programmet er tilrettelagt med fokus på to temaer: Arbejdsmiljø og faglighed. Psykolog Pia Ryom fra arbejdsmedicinsk klinik i Aalborg og foredrags-

holder og musiker Peter Bastian giver hvert sit oplæg og indspark til henholdsvis arbejdsmiljø og faglighed. Tilmelding senest den 14. september, hvis du ønsker forplejning. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordjylland

Storkøbenhavn

Torsdag den 25. september kl. 16.00 – 19.00

Restaurant Bellahøj, Bellahøjvej 20, 2700 Brønshøj. Generalforsamlingen afholdes som afslutning på kredsens Socialpædagogiske dag, som begynder kl. 9.00. Du kan deltage i dele af dagen eller i hele arrangementet. Tilmeldingsfrist oplyses senere. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storkoebenhavn

Dagsorden til ordinær generalforsamling ifølge vedtægternes § 11, stk. 5

§ 11, stk. 5.

I ulige år skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent(er)
- 2) Valg af referent(er)
- 3) Valg af stemmetællere
- 4) Kredsbestyrelsens beretning
- 5) Kredsens regnskab
- 6) Indkomne forslag
- 7) Fremtidigt arbejde
- 8) Kredsens budget
- 9) Fastsættelse af kredsbestyrelsens størrelse og antallet af frikøbte
- 10) Valg efter præsentation af kandidater
 - a) Kredsformand
 - b) Hovedbestyrelsesmedlem(mer)
 - c) Faglig(e) sekretær(er)
 - d) Kredskasserer
 - e) Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for disse
 - f) Kongresdelegerede og suppleanter for disse
 - g) Kritisk revisor og suppleant for denne.

I lige år udgår punkterne 9 og 10. Desuden kan punkterne 4 'Kredsbestyrelsens beretning', 5 'Kredsens regnskab', 7 'Fremtidigt arbejde' og 8 'Kredsens budget' udgå efter beslutning herom på den forudgående generalforsamling i kredsen.

KREDSNYT & KALENDER

LILLEBÆLT

Seniorudflugt til Lyø

8. august kl. 10.00 – 18.00

Afgang fra Faaborg. På Lyø møder vi hele Danmarks natur i miniformat, bindingsværkshuse, gadekær samt den smukke kirke og ikke mindst møder vi et idyllisk og aktivt samfund. Vi skal på rundtur på øen i traktor med vogn, der vil være mulighed for både at købe mad men også for at nyde medbragt mad. Vi forventer at sejle med færgen hjem kl. 18.00. Se mere på www.lillebaeltseniore.dk. Tilmelding senest den 4. august til Didde Lyneborg, tlf. 6091 3490.

NORDJYLLAND

Sommertur til Ree Park Safari i Ebeltoft

23. august kl. 9.00 – ca. 18.00

Mødested: Kreds-kontoret, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Tag familien med på opdagelse i Ree Park. Oplev dyrene blive fodret, prøv en Land Rover-safari blandt Afrikas dyr, kom i højt humør på ryggen af en kamel og meget, meget mere. Se mere på

www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 9. august på tlf. 7248 6100 eller e-mail nordjylland@sl.dk med oplysning om antal deltagere, navn og cpr.nr. samt alder på børn og om I deltager i aftenspisning.

NORDSJÆLLAND

Når gode mennesker handler ondt

24. juni kl. 17.00 – 19.00

UCC Hillerød, Carlsbergvej 14, Hillerød. Foredrag af neuropsykolog og forfatter, Dorthe Birkemose 'Når gode mennesker handler ondt – tabuet om forråelse'. Foredraget tager udgangspunkt i bl.a. ondskabens psykologi, forsvarsmekanismer og selvbedrag samt ubevidste gruppe-mekanismer. Tilmelding senest den 20. juni til nordsjaelland@sl.dk

STORKØBENHAVN

Seniorcafé

Sidste torsdag i måneden

Fremover mødes vi på Hejrevej 43, 4.sal. den sidste torsdag i måneden kl. 10.00 – 12.00. Vi byder på kaffe og

kage, musik og sang. Der er mulighed for at øve sig på pc, så tag din egen med eller lån en af vores.

Seniorsektionen

Fra 55 år er du velkommen til at deltage i seniorernes arrangementer. seniorene@yahoo.dk / 2489 1061. Kontonummer: 5332 0000244491.

STORSTRØM

Bustur til Egeskov Slot for seniorer

26. juni

Opsamling fra kl. 8.00. De enkelte opsamlingssteder bliver udmeldt efter tilmelding via mail. Undervejs vil der blive serveret kaffe og en lille en. Vi forventer at køre hjem kl. 16 og undervejs finde et sted, hvor vi kan købe et måltid mad. Forventet ankomst på seneste afsætningssted kl. 20. Seniorsektionen betaler transport og servering i bussen, mens indgang (170 kr.) og forplejning er på egen regning. Der kan købes drikkevarer i bussen. Tilmelding senest den 20.

juni til Else Karlsson på else@netkarlsson.dk (evt. tlf. 2164 9540).

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund og Vordingborg Kommune

Første tirsdag i hver måned kl. 9.30 – 12.00. Kreds-kontoret, Kæpgårdsvej 2C, Nr. Alslev. Kom og mød andre familieplejere. Du behøver ikke at tilmelde dig. Vi sørger for kaffe og te. Se mere på www.sl.dk/storstrom under familieplejere, eller kontakt Ulla Janas: 5125 2360 / ujanas@privat.dk eller Anette Worregård: 2446 7238 / anette@worregaard.dk

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere

20. august kl. 09.30 – 12.30

Multicaféen, Gl. Vejlevej 47, 8721 Daugård. Der vil være mulighed for at stille spørgsmål til fagforeningen og få kollegial sparring fra andre familieplejere. Tilmelding senest den 13. august til oestjylland@sl.dk

” Nu siger jeg fra ”...
GRATIS hjælp til børn og unge !

- Et tilbud til børn og unge som har oplevet eller lever med afhængighed i familien.

alkohol | hash | afhængighed | stoffer | ludomani | spiseforstyrrelse | misbrug
 hash | stoffer | spiseforstyrrelse | alkohol | afhængighed | ludomani | stoffer
 alkohol | ludomani | hash | spiseforstyrrelse | ludomani | alkohol | misbrug
 stoffer | spiseforstyrrelse | hash | ludomani | stoffer | spiseforstyrrelser

Ring +45 3321 7300

www.frederiksberg-centeret.dk

info@frederiksberg-centeret.dk

FREDERIKSBERG-CENTERET
 Dagbehandling for afhængighed og pårørende.

Intensivt internat med mulighed for fordybelse og stresshåndtering

Mindfulness-baseret Kognitiv Terapi

Mindfulness-trænerkursus, trin 1 og 2, 2014 / 2015

*Eller har du bare lyst til, for din egen skyld, at lære mindfulness?
 (Trinene kan tages uafhængigt af hinanden)*

Kognitiv Center Fyn udbyder på 11. år kurser i Mindfulness-baseret kognitiv terapi / stressreduktion med psykologerne Lene Iversen og Peter Hørslev Rasmussen for psykologer, læger og tværfagligt sundhedspersonale.

Trin 1 At lære metoden og bruge den på sig selv.

Trin 2 At lære at træne / lave kurser for andre – for deltagere, der har erfaring med Mindfulness Meditation svarende til Trin 1.

For yderligere oplysninger og tilmeldingsprocedure

Se www.kognitivcenterfyn.dk eller kontakt sekr. Yvonne Wintcentsen, 51 24 04 50 onsdag og fredag kl. 9-13 eller yw@kognitivcenterfyn.dk

Fagligt netværk for socialpædagoger, der arbejder med senhjerneskadede

16. september 2014 på Severin i Middelfart

Neuropsykolog Anders Degn Pedersen, Vejle fjord Rehabiliteringscenter: Spejlneuroner – hvordan forstår vi andres intentioner og motiver og hvordan kan vi i det hele taget leve os ind i andre. Neuropsykolog Lone Vestager, Center for Hjerneskade, Københavns Universitet: Hukommelse – forudsætninger for at indlære og dermed huske. Opmærksomhedsfunktioner, arousalniveau, udtrætning. Fokus på årsager til og symptomer på kognitive vanskeligheder. Prisen bliver ca. 725 kr. for medlemmer og 1.300 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmeldingsfrist: 4. august 2014

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/senhjerneskade2014

Landskonference for familieplejere

22. – 23. september 2014 på Hotel Faaborg Fjord

Hvilke børn med særlige behov kan behandles i familiepleje og hvilken støtte har plejefamilierne behov for? Hvad gør det ved plejefamilien? v. Marianne Folden. Familieplejen og døgninstitutionen v. en medarbejder fra børne- og ungecentret Toften. Workshop: Børn med særlige behov og problemstillinger i familiepleje. Konflikter – sådan tackler du dem v. Lars Mogensen. Familieplejeområdet i udvikling v. en repræsentant fra ministeriet. Arbejdsglæde og livsglæde v. Karin Torp

Tilmeldingsfrist: 8. august 2014

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/familiepleje2014

Fælles bustransport til Aflastningskonferencen

9. – 11. september 2014 i Wolfenbüttel ved Hannover

Socialpædagogerne giver tilskud til fælles bustransport. Prisen oplyses senere. Ikke medlemmer kan køre med mod en merpris på ca. 700 kr. Bussen kører fra Fredericia mandag den 8. september kl. ca. 13. Læs mere på hjemmesiden www.sl.dk/aflastning

Tilmeldingsfrist: 1. august 2014

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/busafkastning2014

Godt arbejdsmiljø – ja tak!

Af Birgitte Wold

Socialpædagogerne har valgt at temasætte medlemmernes arbejdsmiljø på sin kongres i november 2014, hvor de kongresdelegerede skal vedtage Socialpædagogernes fremtidige arbejdsmiljøstrategi. Det er efter min mening et godt og tiltrængt initiativ, da arbejdsmiljøet optager mange af Socialpædagogernes medlemmer.

Selvom en arbejdsmiljøstrategi ikke er en garanti for, at arbejdsmiljøet på arbejdspladserne kommer til at fungere, er det væsentligt og betydningsfuldt, at vores faglige organisation medvirker til at italesætte, hvordan vi fortsat kan styrke det gode psykiske og fysiske arbejdsmiljø.

Vi ved, at både ledere og medarbejdere allerede arbejder med at sikre det gode arbejdsmiljø på arbejdspladserne i dagligdagen, men Socialpædagogernes nye arbejdsmiljøundersøgelse viser desværre også, at der er plads til forbedringer. Det gælder såvel det psykiske som det fysiske arbejdsmiljø.

Undersøgelsen viser bl.a., at stress, vold, mobning og chikane fortsat er temaer, der skal være fokus på på arbejdspladserne.

Undersøgelsen viser også, at i over halvdelen af tilfældene, hvor en medarbejder bliver udsat for psykisk eller fysisk vold, forekommer der ingen analyse af episoden med henblik på at forebygge gentagelse!

Det er ingen hemmelighed, at lederne selvfølgelig har et særligt ansvar og en særlig rolle at spille for at få arbejdsmiljøet til at fungere, men uden medarbejdernes medvirken, kan det ganske enkelt ikke lade sig gøre. I den forbindelse er tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten ligeledes uundværlige medspillere.

Arbejdsmiljøet er efter min opfattelse ikke en adskilt del af det at gå på arbejde. Arbejdsmiljøet hænger nøje sammen den faglighed og kultur, der eksisterer på arbejdspladsen.

Lidt forenklet sagt har arbejdspladser med en høj faglighed og en god arbejdskultur også et godt arbejdsmiljø. Der er således al mulig grund til at investere i at sikre en høj faglighed og en god arbejdskultur.

Et godt arbejdsmiljø kræver dog også, at der er de nødvendige ressourcer til stede, og det kan være en større udfordring, når besparelserne rammer år efter år.

Vi har desværre inden for det sidste stykke tid set eksempler på, når det går helt galt, og det kommer til at koste medarbejdere livet at gå på arbejde. Disse situationer skal vi på alle mulige måder undgå! ■

Birgitte Wold er formand for fire tilbud i Køge Kommune og formand for Socialpædagogernes sektion for ledere og mellemledere.

- Hvad mener du er vigtigt for at sikre et godt arbejdsmiljø?
- Hvilket ansvar mener du, ledelsen og medarbejderne har for at sikre det gode arbejdsmiljø?
- Hvad kan du og I konkret gøre på din arbejdsplads for at bedre arbejdsmiljøet – og hvordan kan det gøres snart?

Deltag i debatten på
socialpaedagoger.dk/prik